naš tednik

Leto XXX — Številka 12 23. marca 1978 Cena 4.— šil. (4 din)

Poštnina plačana v gotovini Celovec P. b. b.

Erscheinungsort Klagenfurt Verlagspostamt 9020 Klagenfurt

Narodni svet koroških Slovencev in Zveza slovenskih organizacij na Koroškem

vljudno vabita na

spominsko proslavo

ob 35. obletnici usmrtitve Selskih žrtev nacizma, ki bo v soboto, 22. aprila 1978, na Dunaju.

SPORED:

13.00: Spominska maša v slovenskem jeziku v cerkvi Sv. Trojice, 8., Alserstraße 17.

14.00: Polaganje venca v spominskem prostoru za žrtve nacizma na Dunaju, 8., Landesgerichtsstraße 11 (deželno sodišče za kazenske zadeve).

Nato: Spominska svečanost v Albert-Schweitzer-Haus, 9., Garnisongasse.

Po svečanosti Vas vabimo na majhen sprejem v Albert-Schweitzer-Haus.

NSKS v Italiji

Večja delegacija Narodnega sveta koroških Slovencev se bo konec meseca — od 31. marca do 2. aprila — mudila na obisku pri Slovenski skupnosti v Furlaniji-Julijski krajini. Slovenska skupnost bi se dala primerjati s Koroško enotno listo (KEL). Ta obisk sodi med redne stike, ki jih imata NSKS in SSk. Osimski sporazumi med Italijo in Jugoslavijo in v tej zvezi možnosti povezovanja zamejskih Slovencev z matično domovino bodo prav tako teme razgovorov kakor tudi vprašanje bližajočih se volitev v obeh državah.

Razgovor s Kreiskim

Na povabilo zveznega kanclerja dr. Bruna Kreiskega se bosta osrednji organizaciji koroških Slovencev, Narodni svet koroških Slovencev ter Zveza slovenskih organizacij na Koroškem udeležili pogovora s šefom avstrijske zvezne vlade. Pogovor bo v ponedeljek, 3. aprila, ob 15. uri popoldne v uradu zveznega kanclerja, soba 150. Kot je rečeno v vabilu zveznega kanclerja, naj bi se pogovarjali o načelnih vprašanjih slovenske narodne skupnosti na Koroškem. Vsaka osrednja organizacija bo poslala k razgovorom tri osebe.

KSŠ OBISKAL NSKS

Novoizvoljeni odbor Kluba slovenskih študentov na Dunaju je v torek obiskal Narodni svet koroških Slovencev in se mu predstavil. Klubovo delegacijo je vodil predsednik Franci Sereinig, na sedežu NSKS pa je klubaše sprejel osrednji tajnik Filip Warasch namesto zadržanega predsednika dr. Grilca. V več ko dvournem razgovoru so predstavili odborniki KSŠ svoj delovni program za prihodnjo sezono ter se pogovarjali s predstavniki NSKS o možnostih skupnih akcij, o izboljšanju medsebojnih odnosov ter o problemih obveščanja.

Janko Merkač:

Kdo nas bo osvobodil?

OSEBNA IZHODIŠČA

Ko me je urednik prosil za uvodnik velikonočni številki Našega tednika, sem se prvi hip prestrašil naloge. Bilo mi je, kot da naj bi pisal v spomin znancu, s katerim pa si nisva bila tako blizu, da bi dodobra poznal lik njegove osebe in bi lahko s prepričanjem začrtal o njem nekaj jedrnatih in značilnih potez, ki ne bi bile samo jalove in puhle besede. Zavedal sem se namreč, da gre za pričevanje o onem judovskem možu Jezusu, v katerega verujem kot Odrešenika, in se vprašujem ali sva si tako blizu, da sem njegova verodostojna priča.

Vem pa, da ni izbegavanja, da bi morda nekaj napisal o barvanju pirhov, o velikonočnih obredih, o brstenju v naravi... Vprašanje, ki je odprto in, ki zahteva odgovor je vprašanje po resnici, ki ga je stavil Rimljan Pilat Judu Jezusu.

In kot valovi butajo ob breg, se mi pojavlja v zavesti stvarnost v kateri živim, ki na eni strani kriči po mojem odgovoru, ki se glasi: Jezus je moj odrešenik, Jezus je Tvoj odrešenik, Jezus je naš odrešenik. Na drugi strani pa vem, da je mnogim odgovor nerazumljiv in moja verodostojnost je šibka.

Mlad slovenski izobraženec mi pravi: „Tudi jaz sem bil, kot vsi ljudje v našem kraju, katoliško vzgojen. Danes nisem več zaveden katoličan. Cerkev pri nas ni naredila kaj dobrega, povezala se je z večino, ki nas zatira. Naša naloga je, da se osvobodimo zatiralnega jarma. Sem marksist, — Jezus? Nimam kaj proti njemu, toda zame so partizani, kar je bil Jezus za svoj čas in svoj narod. Slediti moramo tradiciji osvobodilne borbe in ne njemu“.

KDO NAS BO OSVOBODIL?

Vprašanje kdo bo rešil mene, kdo bo rešil nas, kdo bo rešil človeštvo iz stisk, ki jih doživljamo kot posamezniki in kot zatirana narodna manjšina, kot del človeštva, — Pavel pristavlja, da vsa narava ječi po odrešenju — je zares prvo in nas peče kot žerjavica na dlani. Ni mi treba naštevati primerov za stiske, vsak doživlja svoje in hrepeni po odrešenju iz njih. Nesreča in trpljenje ne poznata zapahnjenih vrat.

O enem človeku pa je rečeno, da je pretrgal celo verigo, s katero smo prikljenjeni na smrt in na zlo.

Jezus je, kot nam poročajo evangeliji, svoje delo osvobajanja osnoval na ljubezni. Bila je to revolucija, ki jo je sprožil v ljudeh, ki jih je srečal. Vendar on ni osvobajal druge namesto njih samih, vsak se je moral sam vključiti v delo osvobajanja. Jezusov način je bil v tem, da je z vprašanji in s prispodobami soočal ljudi z resnico, pač pa na način, da so čutili njegovo spoštovanje in ljubezen ter bili zato pripravljeni odpreti se resnici in spoznati nasprotja med resnico in svojim življenjem, okoljem, družbo ter so se celo začeli spreminjati v smeri resnice. Ta postopek ne zahteva samo radikalnega spreobrnjenja, temveč pričevanje resnice hkrati razgalja krivičnost. Spomnimo se samo na nekaj primerov kako je razgalil svetohlinstvo, izkoriščanje in oblastiželjnost versko-političnih voditeljev naroda, kako je zavrnil zaničevanje žene in smrtno kazen (kamnanje prešuštnice), kako je zavrnil nasilje kot sredstvo osvobajanja.

LIK OSVOBOJENEGA ČLOVEKA

Orisal pa je z besedami in dejanji tudi lik osvobojenega človeka. Pri osvobajanju vsak lahko odgovorno sodeluje. Njegovi sodelavci so preprosti, ubogi, neuki ljudje, kar je bistveno je neomajna vera v moč resnice in ljubezni, ki jo podarja Bog: „prerojen moraš biti iz duha in resnice“.

Značilno za skupnost osvobojenih, ki so celica božjega kraljestva, je dialog: dajati in sprejemati ter se razvijati v spoštovanju in ljubezni. Taka drža pogojuje radikalno spremembo pojmovanja skupnosti in vodstva. Prvi naj bo služabnik vsem drugim. Voditi, predsedovati pomeni služiti. Bratstvo je značilnost skupnosti. Bratsvo, ki podere vse zidove, ki pregrajajo ljudstvo v politične in druge frakcije ali razrede, bratsvo ki ne pozna narodnega ali rasnega razlikovanja. Mišljenje na osnovi prijatelj-sovražnik je dokončno premagano.

Na osnovah pravičnosti, ljubezni in sprave se vzpostavi nov red vrednot. Zakoni, ki so brez vsebine ali celo zatirajo, se razveljavijo. Uveljavljanje pravičnosti je osnovna zahteva. V novem kraljestvu pa so obveznosti večje, pravičnost je treba ustvarjalno preseči z dobroto in ljubeznijo. To zahtevo jasno razberemo iz naročila, da je treba krivico premagovati na nenasilen način. Samoobramba iz Stare zaveze: „zob za zob, oko za oko“, ki je služila uveljavljanju pravic, ne velja več. Velja pa novo navodilo: „kdor hoče s teboj začeti pravdo in ti vzeti suknjo, mu pusti še plašč“ (Mt 5, 40). To se pravi: izzivaj njegovo vest z dobroto, zapali njegovo vest, da bo gorela ter ga osvobodila.

„Ako te kdo bije po desnem licu, mu nastavi še drugo“ (Mt 5, 39). To se pravi: ne bodi bojazljiv in se ne umakni iz strahu, temveč pogumno se upri, toda ne nasilno, temveč iz moči resnice in ljubezni, ki te osvobajata in ki tudi nasprotnika izzoveta, da spremeni svoje zadržanje in postane pravičnejši. V ospredju novega kraljestva ni pravdanje, temveč premagovanje krivice.

VESELO OZNANILO VELJA NAM

Ko zasledujem pisanje o našem položaju kot narodni manjšini in se pogovarjam o njem, imam vtis, da je značilna potrtost, žalost, ki govori med vrsticami.

Pa to ni značilno samo za manjšino, vsemu človeštvu upada upanje na bodočnost vpričo oboroževanja, nasilja in drugih stisk. Prav v tem položaju pa praznik velike noči šele lahko bolje dojamemo. Veselo oznanilo, da je Gospod obudil Jezusa od mrtvih, da je on naše odrešenje, naša luč, naše življenje, je namenjeno prav potrtim, ubogim, zaničevanim in ne samo nam kot članom zatiranega naroda, temveč vsakemu posamezniku in vsemu človeštvu.

Mnogo jih je, ki Jezusu sledijo a obstanejo končno le pri praznini groba, ki jih vodi v nič. Prav njim pa velja veselo oznanilo, da vstalega Kristusa lahko tudi danes srečajo in sicer v Duhu, ki je njegova priča. Kristusa ne moremo videti z očmi, otipamo pa ga povsod, kjer zaznamo moč, ki spočenja življenje in obuja luč in ljubezen. Mi naj bomo njegove priče.

Gospodarstvo: kako bo šlo naprej?

Komaj so se v tovarni celuloze v Rebrci ponovno zavrtela kolesa, se že nahaja drugo večje podjetje na južnem Koroškem v krizi: tovarna ivernih plošč Leitgeb v Sinči vasi. Pravzaprav je vsako govorjenje o nastali krizi nekaj relativnega, kajti vsa lesopredelovalna industrija se mora boriti z ogromnimi težavami — tudi izven južne Koroške. Toda južna Koroška ima razen omenjenih dveh podjetij le še dve drugi v isti velikosti: tovarno KESTAG v Borovljah in tovarno akumulatorjev v Bistrici v Rožu.

V času, ki stavlja gospodarstvo pred večje probleme, vsako podjetje bo'j ko v mirnih časih stoji in pade z osebnostjo, ki mu stoji na čelu. Dejstvo je, da tako posestnica tovarne celuloze v Rebrci kakor tudi šef tovarne Leitgeb v javnosti in v obratu ne uživata preveč avtoritete kot vodji podjetij.

Kako bo šlo naprej? Uprava delovnega trga je sklenila finančno podpreti rebrško tovarno, če dobi primerne sigurnosti, deželni politiki pa so podvzeli tudi primerne korake za, kot so se izrazili, dalnoročno rešitev. Odprto je bilo rečeno, da bi dežela zasigurala potrebni kapital, če bi lastnica Ana Erker-Hočevar oddala večino deležev. Trenutna politika je takšna, da iz sklada uprave delovnega trga nudijo finančno pomoč tistim podjetjem, ki bi sicer morala eventualno zapreti. S tem si na drugi strani „prišparajo“ denar za podporo brezposelnih. Da bo dežela pomagala tudi tovarni Leitgeb, leži prav tako na dlani, če bo tovarna te pomoči potrebna.

Toda vse te rešitve so skrajno kratkoročne in se že srednjeročno morejo spremeniti v bumerang. Kajti ti denarji se kvečjemu investirajo za modernizacijo strojnega parka, ne pa v iskanje novih produktov, za katerimi je tudi dovolj povpraševanja.

KESTAG v Borovljah je bila dolga leta v precejšnji krizi in tudi sedaj položaj še zdaleč ni rožnat. Vendar imajo Borovlje srečo, da imajo izredno sposobnega direktorja, ki sicer s težavami, a vendar konsekventno spreminja produkcijo in jo prilagaja sodobnim potrebam. Povpraševanje za temi produkti je precejšno.

Ravno na primeru Borovlje, ki je eno izmed najmanjših podjetij v koncernu VÖEST, se vidi, kako zelo je potrebna za južno Koroško kakšna tovarna, ki bi prevzela izdelavo finalnih, dokončnih produktov kot dopolnilo produkcije polproduktov.

Tovarna akumulatorjev Jungfer v Bistrici je edino od naštetih štirih podjetij, ki proizvaja predvsem finalne produkte ter usmerja svojo proizvodnjo po sodobnih potrebah, se pravi, da precej tudi investira v raziskovanje. Produkti so konkurenčni na svetovnem trgu.

Gradbena industrija na južnem Koroškem ni posebno razvita, delavci pa so v velikem številu zapuščali domači kraj ter šli s trebu-

(Dalje na 5. strani)

AVTOBUS NA SPOMINSKO PROSLAVO NA DUNAJ

Na spominsko proslavo bo vozil tudi poseben avtobus. Interesente prosimo, naj javijo svojo udeležbo do konca marca na urad NSKS, tel. (0 42 22) 72 56 50. Potem boste dobili točnejše podatke.

SLOVENSKO PROSVETNO DRUŠTVO "ROŽ" V ŠENTJAKOBU V ROŽU

ob 75-letnici ustanovitve SPD »ROŽ«
in 500-letnici turških vpadov

V FARNI DVORANI V ŠENTJAKOBU

v soboto, 1. aprila 1978 ob 19.30 uri
v nedeljo, 2. aprila 1978 ob 19.30 uri

V FARNI DVORANI V ŠKOCIJANU

v nedeljo, 23. aprila 1978 ob 14.30 uri in ob 20.00 uri

NASTOPAJO IGRALCI SPD „ROŽ“ IZ ŠENTJAKOBA V ROŽU
REŽIJA: PETER STICKER

ITALIJA: MORO UGRABLJEN

● Najmanj deset teroristov je izvedlo prejšnji teden napad na avtomobil vrhovnega politika italijanskih demokristjanov Alda Mora, ubilo pet spremljajočih policajev ter ugrabilo politika. K napadu se je priznala organizacija „rdeče brigade". Nekaj sumljivih oseb so prijeli, o politiku pa obstaja le ena slika po vzgledu Schleyerja ter napoved ugrabiteljev, da bodo bivšega ministrskega predsednika postavili pred „ljudsko sodišče".

FRANCIJA: LEVICA PORAŽENA

● Volilni poraz je doživela francoska levica v drugem krogu volitev za skupščino. Gaulisti ter vladna večina so dosegli 50,7 odstotkov glasov ter 291 poslancev, opozicijske stranke pa 49,26 odstotkov in 200 poslancev. Zahod se je oddahnil, NATO in Evropska skupnost ter industrialci prav tako, saj so se bali podržavljenj. Avstrijska socialdemokracija je bila po volitvah najpametnejša od vseh: že vedno je svarila pred sodelovanjem s komunisti, je bilo rečeno na Dunaju.

VARUH OZN

● Vojaki enot Združenih narodov, ki so štacionirani na Golanu, naj bi sprva prevzeli varstvo meje med Izraelom in Libanonom. Izrael in tudi Palestinci so se zedinili o tem. Medtem gredo boji v južnem Libanonu dalje, revščina beguncev pa stalno narašča. Ali bo tudi Avstrija dala svoje privoljenje za sodelovanje njenih vojakov pri varovanju meje, še ni jasno. Tokrat bi postalo prvič nevarno. — Izrael je medtem potegnil svojega veleposlanika z Dunaja.

PEKING ZAVRNIL MOSKVO

● LR Kitajska je zavrnila predlog Sovjetske zveze, da bi pričeli za izboljšanje medsebojnih odnosov z razgovori na visoki politični ravni, kjer naj bi razpravljali o načelih kitajsko-sovjetskih odnosov. Hua Kuo-feng, šef kitajske komunistične partije, je obsodil „sovjetski socialimperializem" in sovjetsko stremljenje „po celosvetovni hegemoniji". Peking je označil kot predpogoj za izboljšanje odnosov, da bi obe državi odtegnili čete od skupne meje.

ZRN NEMČIJA: STAVKE

● Komaj je polegel nemški tiskarski konflikt, vsled katerega dober teden ni moglo iziti 19 milijonov eksemplarjev dnevnikov, so v 150 podjetjih kovinske industrije pričeli s stavkami, delodajalci pa delojemalcev niso pustili na delovna mesta. 200.000 ljudi stavka, Volkswagnov koncern je napovedal stop produkcije s koncem meseca, če bo izostal material iz obratov, kjer stavkajo, 100.000 organiziranih delavcev pa masovno hoče tožiti delodajalce.

Filip Warasch: reševanje manjšinske problematike trenutno na mrtvi točki

Pred dnevi se je mudil na krajšem obisku v Trstu osrednji tajnik Narodnega sveta koroških Slovencev Filip Warasch, ki ima med drugimi to lepo lastnost, da nas obišče vsakokrat, kadar pride na Tržaško. Njegov obisk nam seveda nudi priložnost, da se bolje seznanimo s stanjem na Koroškem, da neposredno zvemo, kako je z bojem, ki ga bijejo naši koroški bratje.

V nevezanem pogovoru s predstavnikom Narodnega sveta smo se zlasti zanimali za trenutno stanje na Koroškem in v tej zvezi zvedeli, da je po ocenah Warascha nastala nekakšna pat pozicija, ko ni ne zmagovalcev ne premagancev. Zvezna vlada — je dejal Warasch — je seveda mnogo na boljšem kot mi Slovenci, saj še vedno razpolaga z zadostnimi silami, da bi nas lahko še bolj pritisnila. Vtis pa imam — je nadaljeval — kako tudi zvezna vlada teži za tem, da bi se naše manjšinske zadeve premaknile z mrtve točke.

Odposlanstvo Narodnega sveta koroških Slovencev je pred kratkim obiskalo na Dunaju zveznega predsednika dr. Kirchschlägerja, kateremu je v razgovoru, ki je trajal poldrugo uro, obrazložilo svoja stališča glede ureditve položaja koroških Slovencev. Sedanji avstrijski predsednik je kot funkcionar zvezne vlade svojčas sodeloval na pogajanjih za vprašanje Južne Tirolske in je zato priznal, da so manjšinski problemi nekaj specifičnega, kar je treba razumeti. Kar zadeva položaj na Koroškem je dr. Kirchschläger dejal, kako je prepričan, da manjšinske problematike ne bo mogoče tako urediti, da bi bili vsi zadovoljni. Pristavil pa je, kako bi se zadovoljil, če bi manjšina imela občutek, da ji država ne streže po življenju.

Odposlanstvo koroških Slovencev je zveznega predsednika opozorilo na vrsto kazenskih obravnav (skupno jih je kakih 30) proti slovenskim mladincem na Koroškem, ki se morajo zagovarjati pred sodiščem samo zato, ker so terjali izvajanje in spoštovanje avstrijske državne pogodbe, in s tem dejansko branili ugled Avstrije v mednarodnem svetu. Zveznega predsednika je opozorilo na dejstvo, da je sodna oblast ukinila postopek proti tistim nemškim nacionalistom na Koroškem, ki so leta 1972 izvedli akcijo proti dvojezičnim tablam, katere so postavili na osnovi jasnega zakona. Čemu in zakaj torej ta dvojna mera?

Narodni svet koroških Slovencev se je že začel pripravljati na dva važna politična dogodka: na občinske volitve, ki bodo v začetku marca prihodnjega leta, ter na deželne volitve, ki bodo leta 1980. Kar zadeva občinske volitve, bo Narodni svet podprl samostojni nastop povsod tam, kjer tako zahtevajo krajevne potrebe, oziroma krajveni politični faktorji. Zato Narodni svet koroških Slovencev predlaga razgovore z Zvezo slovenskih organizacij, da se po možnosti zavzame enotno stališče, kar zadeva samostojni nastop na občinskih volitvah. NSKS poleg tega predlaga, naj bi predstavniki obeh osrednjih slovenskih organizacij priredili vrsto skupnih posvetov po koroškem ozemlju, kot tudi ne izključuje možnosti, da bi v določenih primerih in v določenih občinah mogli nastopiti skupno s slovenskimi kandidati tudi nemški demokrati.

V zvezi s prihodnjimi deželnimi volitvami je NSKS potrdil pravilnost stališča, ki ga je bil zavzel pred tremi leti, ko je bila sestavljena Koroška enotna lista. Toda tudi v zvezi s tem vprašanjem predlaga razgovore z Zvezo slovenskih organizacij. (Novi list, Trst)

Obisk ZSO pri italijanskih Slovencih

V okviru dolgoletnega sodelovanja in tesnih stikov, ki jih vzdržujeta Zveza slovenskih organizacij na Koroškem in Slovenska kulturnogospodarska zveza, je zastopstvo ZSO 18. t. m. obiskalo SKGZ z namenom, da si obe organizaciji izmenjata informacije o položaju slovenskih manjšin na Koroškem in v deželi Furlaniji-Julijski krajini.

Obe organizaciji sta poudarili glavna načela, po katerih se je treba ravnati pri obravnavanju in reševanju življenjskih problemov narodnostnih skupnosti: izhajati je treba iz osnovnega načela, da so narodnostne skupnosti samostojen subjekt svojih pravic in teženj, zato je mogoče reševati njihova vprašanja samo v sporazumu z njimi samimi.

Nesprejemljivo je vsakršno ločevanje pripadnikov manjšin v kategorije z različnimi pravicami, zlasti tudi ne na osnovi številčne moči, stopnje narodne zavesti ali drugih iz zgodovinskega razvoja izvirajočih posledic.

Obe organizaciji sta potrdili potrebo po enotnih stališčih in skupnem nastopanju vseh slovenskih in demokratičnih sil večinskega naroda pri uveljavljanju narodnostnih pravic v smislu mednarodnih obveznosti in ustavnih določil.

Posebno pozornost sta obe organizaciji posvetili potrebi po gospodarski krepitvi narodnostnih skupnosti kot eden izmed poglavitnih pogojev za enakopravno uveljavljanje v družbenem življenju.

Boj za uveljavitev vseh teh načel je uresničiljiv v povezanosti z bojem za demokratični razvoj družbe in s tesno povezanostjo zamejskih Slovencev z matičnim narodom.

Zastopstvi ZSO in SKGZ sta po prikazu razmer in dejanskega stanja in problematike slovenske narodnostne skupnosti v Avstriji in v Italiji sprejeli sklepe o nadaljnjem sodelovanju.

Kosila v Devinu so se poleg članov obeh delegacij udeležili tudi generalni konzul SFRJ v Trstu Ivan Renko in kot gostje predsednik deželnega sveta Slovenske skupnosti dr. Andrej Bratuž, deželni tajnik SSk dr. Drago Štoka in predsednik goriškega pokrajinskega sveta SSk Gradimir Gradnik. Bila je to tudi priložnost za zdravice. Predsednik SKGZ Boris Race je poudaril pomembnost stikov med bratskima osrednjima organizacijama Slovencev na Koroškem in v deželi Furlaniji-Julijski krajini, koristnost medsebojnega informiranja o položaju obeh narodnostnih skupnosti in izmenjave izkušenj iz boja za narodnostne pravice. Izrazil je prepričanje, da bodo koroški Slovenci še naprej vztrajali v svojem pravičnem prizadevanju za dosledno izpolnitev obveznosti Avstrije do slovenske manjšine na Koroškem in željo, da bi v teh prizadevanjih želi čimveč uspehov. Koroškim rojakom je zagotovil vso podporo v tem boju, ki ima kljub precej različnim pogojem in okoliščinam vendarle tudi skupne značilnosti z bojem Slovencev v Italiji.

Dr. Drago Štoka se je zahvalil SKGZ in predsedniku ZSO dr. Zwittru, da je bil predstavnikom SSk omogočen ta stik, ki je prvi na taki ravni. Ob tem je omenil, da bo čez dva tedna delegacija Narodnega sveta koroških Slovencev gost

(Dalje na 3. strani)

Od 1. številke Našega tednika letos naprej (štev. 1/1978) smo v našem listu pričeli s ponatisom knjige „Aus dem Wilajet Kärnten" iz časa pred prvo svetovno vojno. Izdalo jo je „Slovensko katoliško-politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem v Celovcu".

Danes, ko imamo v rokah knjigo zgodovinarja dr. Haasa in dr. Stuhlpfarrerja, (Österreich und seine Slowenen — Avstrija in njeni Slovenci), ki obravnava zgodovino koroških Slovencev v 19. in 20. stoletju in tudi očrta trenutno politično, socialno in gospodarsko stanje na Koroškem, je prav, da pustimo k besedi človeka, ki je iz vidika tedanjega časa opisal razmere na Koroškem. Kot boste sami spoznali, se medtem niso izboljšale.

(Uredništvo)

12

Aus dem Wilajet Kärnten

C. DIE POLITISCHE VERTRETUNG DER SLOWENEN

In politischer Beziehung wird mit den Slowenen auf magyarisch verfahren. Im großen Rat der österreichischen Völker, im Reichsrat zu Wien, sollen sie womöglich nicht zum Worte kommen. Es klagten die Slowenen schon vor der Einführung des allgemeinen Wahlrechtes über Zurücksetzung. Und mit Recht. Denn seit der Einführung der Verfassung 1848 konnten die Slowenen nie einen eigenen Abgeordneten in den Reichsrat entsenden, obwohl Kärnten durch 10 Abgeordnete vertreten war und der Dritteil der Bevölkerung slowenisch ist. Nur infolge des Kompromisses mit den christlichsozialen Deutschen konnte für eine Wahlperiode Dompropst Lambert Einspieler in den Reichsrat gelangen.

Selbstverständlich war daran die kuriose Wahlkreiseinteilung schuld, wonach nämlich in einem Wahlbezirk 53.000 Slowenen mit 46.000 Deutschen, und in einem anderen 29.000 Slowenen mit 30.000 Deutschen vereinigt waren. Es war aber wenigstens die absolute Möglichkeit gegeben, daß mit der Zeit die Slowenen vielleicht 2 Abgeordnete erlangt hätten, da ja die obigen Zahlen der amtlichen Statistik entnommen sind, die wie schon früher immer zuungunsten der Slowenen spricht.

Die neue Wahlkreiseinteilung vom Jahre 1907 hat nun ein exemplarisches Beispiel geliefert, wie ein Volk in Moleküle und Atome aufgelöst werden kann, um dann mundtot zu sein. Worte vermögen das nicht zu schildern, die Zahlen sprechen hier viel deutlicher.

Nach der neuen Wahlkreiseinteilung ergeben sich folgende Verhältnisse:

I. Wahlkreis: Stadt Klagenfurt: 21.500 Deutsche, 1.700 Slowenen.

II. Wahlkreis: Klagenfurt Umgebung: 21.600 D., 12.900 Slow.

III. Wahlkreis: Gerichtsbezirke: Bleiburg, Eisenkappel, Eberndorf, Ferlach: 7.400 D., 37.600 Slow.

IV. Wahlkreis: Gerichtsbezirke: Völkermarkt, Eberstein, Althofen: 23.000 D., 11.300 Sl.

V. Wahlkreis: Gerichtsbezirke: St. Leonhard, Wolfsberg, St. Paul: 41.500 D., 1.300 Sl.

VI. Wahlkreis: Gerichtsbezirke: St. Veit, Gurk, Friesach: 35.100 D.

VII. Wahlkreis: Gerichtsbezirke: Feldkirchen, Millstatt, Rosegg: 27.000 D., 7.500 Sl.

VIII. Wahlkreis: Gerichtsbezirk: Villach: 25.900 D., 6.300 Sl.

IX. Wahlkreis: Gerichtsbezirke: Arnoldstein, Tarvis, Hermagor, Paternion, Kötschach: 29.200 D., 11.800 Slow.

X. Wahlkreis: Gerichtsbezirke: Gmünd, Spittal, Obervellach, Winklern, Greifenburg: 38.000 D.

Bemerkt sei, daß alle Einwohnerzahlen der amtlichen Volkszählungsstatistik entnommen sind, die circa 30.000 Slowenen weniger und 30.000 Deutsche zu viel zählt. Trotzdem ist die deutschnationale Tendenz dieser Wahlkreiseinteilung auf den ersten Blick klar. 37.600 Slowenen komen im günstigen Fall in die Lage einen Vertreter in den Reichsrat zu entsenden, 53.000 Slowenen, in Wirklichkeit 83.000 Slowenen werden von den Deutschen majorisiert werden. Ferner sind jetzt nur 2 Wahlbezirke rein deutsche. 8 Bezirke sind gemischtsprachig, was einer Verbreitung des nationalen Kampfes nahezu über ganz Kärnten zur Folge hat. Demzufolge wurden in Kärnten die Prinzipien, welche der österreichische Ministerpräsident Baron Beck betreffs der neuen Wahlkreiseinteilung im Jahre 1907 aufstellte, in Kärnten direkt auf den Kopf gestellt. Darnach nämlich sollten die Wahlkreise den Besitzstand der einzelnen Nationen darstellen, ferner sollten nicht mehr als 20 % einer Nation von einer anderen majorisiert werden. In Kärnten werden faktisch in 5 Wahlkreisen mehr als 20 % Slowenen von den Deutschen majorisiert. Die Wahlkreiseinteilung sollte den Nationalitätenkampf eindämmen, indem nach Möglichkeit nationale Wahlkreise zu schaffen wären. In Kärnten wurde von 2 Wahlkreisen der nationale Kampf auf 6 Wahlkreise ausgedehnt.

Wie verschieden das Maß ist, mit dem in Österreich die justitia distributiva den Völkern zugemessen wird, zeigt ein einfacher Vergleich mit Krain und Südsteiermark. In Krain wurde für 18.000 Deutsche im Gotscheerbezirk ein eigener Wahlkreis geschaffen. Die Deutschen von Krain, die circa 28.000 Köpfe zählen, haben also in Wien dieselbe Vertretung als über 120.000 Kärntner Slowenen. Hiezu sei noch bemerkt, daß der sogenannte slowenische Wahlkreis stets gefährdet ist, während das Mandat der Krainer Deutschen für ewige Zeiten gesichert ist. Denn um zum Schaden auch noch den Hohn hinzuzufügen, hat man, als man den sogenannten „slowenischen" Wahlkreis herauszirkelte, statt des Gerichtsbezirkes Völkermarkt, den Bezirk Ferlach genommen, der 700—800 sichere Sozialdemokraten zählt.

(Dalje prihodnjič)

„Samo pet minut“ in druge novosti

V novem letu se je pojavilo na policah obeh slovenskih knjigarn v Celovcu precej novosti. O knjigi „Sieg in deutscher Nacht“ Haralda Irnbergerja smo že poročali, prav tako o angleški izdaji brošure „Das Volksgruppengesetz — eine Lösung?“, ki jo je sestavil višji vladni svétnik dr. Pavel Apovnik (nemška originalna izdaja te brošure se je razvila v pravi bestseller, saj je te dni izšla 4. naklada in je interes še vedno velik). Slovenski informacijski in dokumentacijski center (Sindok) je medtem izdal brošuro, ki se ukvarja s pisanjem koroških časopisov o koroških bombah, salzburški solidarnostni komite je začel izdajati lastno publikacijo „iskra — der funke“, Dom prosvete v Tinjah pa je izdal knjigo „Samo pet minut“, v kateri so objavljeni izbrani nedeljski radijski govori.

Da začnemo z objavo tinjskega doma: nedeljski radijski nagovori koroških slovenskih duhovnikov iz celovškega studia so bili že vedno zelo priljubljeni. Vendar pa ima vsako sporočilo preko radijskih valov neko precejšnjo neugodnost: da mora biti poslušalec navzoč — tako telesno kakor tudi duhovno. Mnogo je ljudi, ki hodijo k jutranjim mašam in jih slovenska oddaja ne doseže, mnogo takih, ki ob tem času še dremajo, mnogo pa tudi takih, ki ob tem času kratkomalo še niso v takem razpoloženju, da bi prav sledili radijskemu nagovoru. Pridigar preko zračnih valov ima poleg tega določen tempo, ki ne odgovarja sprejemljivosti vsakega poslušalca. Razen tega tako oznanilo ni bilo ponovljeno in je bila verjetnost, da gre sporočena vest v pozabo, precejšna. Kot rečeno: vse to so pogoji, ki so v naravi tega množičnega občila. Dokumentacija tinjskega doma „Samo pet minut“ predstavlja važno dopolnilo. Vsak bralec more ob vsakem času vzeti knjigo v roke, jo prelistati in prebirati po lastni volji in v lastnem tempu, pasaže, ki se mu dopadejo, ponoviti kolikokrat hoče. Avtorji nagovorov so Avguštin Čebul, Ciril Demšar, Lovro Kassl in Janez Polanc. V uvodu v to knjigo je zapisano:

„Vera je iz oznanila,“ pravi apostol Pavel v pismu Rimljanom ter dostavlja: „Po vsej zemlji se je razlegel njih glas in do koncev sveta njih beseda.“ (Rim 10, 17 s.)

Kar je bilo tedaj uresničljivo le v teku daljše časovne dobe, se danes lahko zgodi ob istem času, v isti minuti: v mikrofon govorjena beseda gre po vsej zemlji, do konca sveta. In vendar govorjena beseda ni edina, niti ne najplodnejša posredovalka oznanila, iz katerega je vera. Govorjena beseda napravi sicer trenuten vtis, a je med obilico drugih besed kaj kmalu pozabljena. Marsikatero bi radi priklicali nazaj v spomin, a je ne ujamemo več. Za trajnejši učinek govorjene besede je treba torej še tiskane besede. Tiskana beseda nam ostane in jo zmeraj spet lahko beremo, da iznova vpliva na nas, nas navdušuje, poučuje, tolaži.

Iz tega spoznanja so tudi nastali evangeliji, so nastala apostolska pisma, je nastalo celotno sv. pismo nove zaveze. Zlasti štirje evangeliji so v glavnem povzetek neštetih verskih govorov, ki so z njimi učili apostoli nastajajoče krščanske Cerkve. Enaka misel je napotila tudi nas, da vsaj nekaj našim slovenskim vernikom po radiu govorjene božje besede natisnemo ter vam predložimo v obliki knjige.

Za tokrat imajo besedo štirje oznanjevalci, ki so v dobi od 1955 do 1977 največkrat govorili v slovenskih nedeljskih jutranjih oddajah celovškega radia. Na čelo vseh pa smo postavili kot zgodovinski dokument prvi slovenski verski radijski govor sploh, ki je bil govorjen v mikrofon celovške radijske postaje dne 21. aprila 1946.

Ta knjiga hoče služiti duhovnemu branju, obenem pa biti v pomoč sedanjim in bodočim oznanjevalcem besede, ki iz nje klije zveličavna vera.

„Iskra — der Funke“ naj bi izhajala petkrat na leto. Salzburški solidarnostni komite kot izdajatelj piše, da je namen tega lista redna informacija o boju narodnostnih manjšin v Avstriji za dosego svojih pravic. Krstni številki je to vsekakor uspelo; informacija je zelo obširna, prinaša tudi za informirane osebe precej novosti in je sploh na nenavadno visokem nivoju.

Sindok pa je izdal brošuro „Die Kärntner Tageszeitungen und die Bomben“, v kateri primerjajo okoliščine nerazjasnjenih bombnih atentatov na južnem Koroškem s pisanjem koroških dnevnikov, ki podtikavajo koroškim Slovencem, da so jih sprožili. Očitno je bila pobuda za to dokumentacijo proces, ki ga je naprtil škofijski koroški mali format šefu Sindoka Petru Wieserju zaradi izjave, ki pride do podobnega zaključka.

Poleg tega je izšlo te dni zopet „mladje“. O tej 29. številki bomo poročali obširneje v eni od naslednjih številk.

ŠKOFOV NAGOVOR

Na Velikonočno nedeljo bo v slovenski oddaji studia Celovec ORF-a imel škof dr. Joseph Köstner ob 7.05 uri nagovor v slovenskem jeziku.

Obisk ZSO pri italijanskih Slovencih

(Nadaljevanje z 2. strani)

deželnega sveta Slovenske skupnosti, kar bo ponovna priložnost za utrditev medsebojnega sodelovanja. Ko je govoril o političnem položaju v Italiji, je izrazil zaskrbljenost nad bližnjo bodočnostjo v državi, obenem pa je dejal, da tudi Slovenci v Italiji občutijo trdo roko Avstrije nad koroškimi Slovenci. Zato pa je še toliko bolj važno, da imajo Slovenci v temeljnih vprašanjih narodnostnega obstoja skupen jezik, kar bo olajšalo rešitev problemov. V tej zvezi je izrekel prepričanje, da bo na osnovi osimskih sporazumov prišlo do globalne zaščite pravic. Izrekel je tudi željo da bi na bližnjih deželnih volitvah lahko SSk ponovno izvolila svojega predstavnika v deželni svet.

Dr. Franci Zwitter se je zahvalil Slovenski kulturno-gospodarski zvezi za topel sprejem in poudaril, kako so taka srečanja koristna za skupne napore, da ohranimo slovenskim ljudem enakopravnost na podedovani zemlji. Izrazil je željo, da bi Slovenci v novih pogojih, ki jih je ustvaril osimski sporazum, dosegli zaščito svojih pravic, svojega obstoja in razvoja. Izrazil je zadovoljstvo zaradi prisotnosti predstavnikov Slovenske skupnosti in pri tem poudaril pomembnost enotnosti v narodnih vprašanjih, kakor je to primer obeh osrednjih organizacij na Koroškem. Mi na Koroškem žal nimamo — tako kot vi v Italiji — podpore v avstrijski družbi, je dodal dr. Zwitter, imamo pa podporo matičnega naroda in vseh narodov Jugoslavije. Toda zavedamo se, da je v prvi vrsti od nas odvisno če bomo ostali in živeli, zato pa se tako vztrajno borimo za dosledno izpolnjevanje čl. 7 državne pogodbe, ki zadeva naše narodnostne pravice, je zaključil dr. Zwitter.

MILENA MERLAK:

Na veliko soboto

Blago se pomladni veter poigrava
z zavesami, trobenticami in belimi zvončki
in čez ozelenele ograje in grede razcvetele
lahno poletavajo prvi rumeni citrončki.

V cerkvah oltarji po prvih cvetlicah dišijo,
duhovniki nad pogrnjenimi jedmi dvigajo roke
in iskre blagoslovljenega ognja v zraku žarijo,
ko prvi pobegli zvonovi se vrnejo in zazvone.

Kar naenkrat vstali Jezus grob smrtne groze odpre
in zvonovi veselo zvonijo in zvonijo . . .
Za bandero zmage velikonočna procesija gre in gre
in spevi odrešenega človeštva donijo in donijo:
»Kristus Kralj je vstal iz groba,
premagana je smrt, trohnoba!
ALELUJA, ALELUJA, ALELUJA . . .«

Vesoljna Velika noč

Vsi gremo veselo in svečano na Veliko noč
za belimi vrtnicami, ki iz trnjeve krone poženo,
za ljubeznijo, ki je premagala sovraštvo in smrt,
vsi gremo za Jezusom veselo Alelujo pojoč.

Ves razsvetljeni svet mu sledi, zvonovi zvone,
zimski vetrovi mu pihajo pomladno toplo,
novi, čisti studenci oživljajo mrtve vode,
večne zvezde stalnice preženejo vesoljno temo.

Usa ozelenela in na novo oživela narava
slavi s človekom VESOLJNO VELIKO NOČ,
saj Jezus za vse premagal je peklensko noč,
nas vse z besedo večnega življenja obhajal.

Berite in širite „nt“!

NT — FELJTON — NT — FELJTON — NT — FELJTON — NT — FELJTON — NT — FELJTON — NT — FELJTON — NT — FELJTON — NT — FELJTON — NT — FELJTON

Milan Nikolić — Beograd: **11**

Od popisa do taborišča

„Zakaj protibolgarski, ko pa mi nismo Bolgari?“ je odvrnila Marija.

Števni komisar ni smel vstopiti v hišo. Tu na dvorišču, ob studencu, je začel izpolnjevati lističe. Marija je rekla, naj jih vse vpiše za Makedonce. Števni komisar je za vse odrasle vpisal, da so Makedonci.

„A otroci?“ je vprašal.

„Tudi otroci.“

„Ni možno. Zlasti hčerka, njen oče je Kanadčan. Vpišimo jo za Kanadčanko.“

Marija ni popustila. Nastala je razprava. Na koncu so bili otroci tako „razdeljeni“ v bolgarski popisni statistiki: dva sta Kanadčana, eden Makedonec.

„Taka vam je današnja Bolgarija,“ nam pravi Marija. „Vpisali vas bodo za marsovce, samo da ne boste Makedonci.“

PROŠNJA ZA IZSELITEV

Ker je živela pod stalnim pritiskom in pod grožnjami, je Marija nekaj mesecev pred popisom, ko so njenemu očetu na milici raztrgali osebno izkaznico, rekla družini, da bo poskusila zaprositi za izselitev v Jugoslavijo.

To ni bilo prvič. Nikola Georgiev je v teku teh dolgih in hudih let že večkrat poskušal s prošnjo za izselitev, a mu nikdar ni uspelo. Niti takrat ga niso pustili čez mejo, ko mu je umirala v Strumici stara mama. Enkrat so dobili dovoljenje, da grejo na mejno srečanje, a so jih z meje prignali nazaj.

Leta 1963 je Nikola znova vložil prošnjo za izselitev v Jugoslavijo. Dobili so potne liste in vize, da zapustijo državo. Čakali so samo na jugoslovanske vize. Nekega dne je prišlo tudi pismo od jugoslovanske ambasade v Sofiji. A ker je bilo pisano v srbohrvaškem jeziku, ga niso razumeli in so šli na milico. Tam so jim rekli, da jim Jugoslavija ne da vize. Bili so obupani in razočarani.

Ko jim je prišel v goste neki rojak iz Skopja, so mu pokazali pismo iz veleposlaništva. On pa se ni mogel načuditi:

„Tu piše, da vam dovoljujejo izselitev v Jugoslavijo. Zakaj ste bili tako neumni, da ste šli na milico in se dali prevarati.“

SITI SMO JIH

In tako je Marija v imenu cele družine znova napisala prošnjo. Pretekli so meseci, a odgovora ni bilo. Nekega dne po popisu je odšla na milico k načelniku Mihalčevu. Bili so tam še nekateri višji častniki, očitno iz Sofije. Marija je vprašala, kaj je z njihovo izselitvijo v Jugoslavijo, in dodala, da čakajo že osem mesecev na odgovor, toda Mihalčev je rekel pred vsemi:

„Z njimi smo napravili že dosti kompromisov. Sama škoda. Siti smo jih.“

„Mi nismo naredili nikakršne škode. Nasprotno, vi ste poslali ljudi, da nas izzivajo. Poslali ste Bojka Georgieva, čigar mati dela na milici, da bi nagovarjal mojega brata Viktorja, naj ukrade avtomat in zbeži čez mejo. Tudi meni je predlagal, naj bežim.“

„Mi ga nismo poslali.“

„Ako ga niste poslali, zakaj ga niste prijeli, ko smo ga najavili? To pomeni, da zakoni veljajo samo za preproste ljudi,“ je rekla Marija.

Tedaj se je obrnil proti Mariji neki polkovnik in jo vprašal, zakaj je narisala zemljevid Madekonije pa ne Bolgarije.

„Jaz sem Makedonka in zato sem narisala Makedonijo.“

BOLGARSKI DIOGENI

Tedaj so jo začeli prepričevati, da Makedonije ni.

„Kaj hočeš v Jugoslaviji. Tam boš gladovala, dela pa ne boš imela. Živela boš pod šotorom in kot Diogen s svečo iskala ljudi,“ so ji govorili predstavniki uradne oblasti.

Marija je obmolknila. Ni rekla, da vse tisto, kar ji govorijo, preživlja njena družina že leta. V Bolgariji.

Čez nekaj dni je načelnik Mihalčev sporočil, da bodo njo in njenega brata Viktorja poslali na tri mesece v Jugoslavijo, da vidita, kako je tam „na oni strani“; nato pa naj se vrneta, da dobita potna lista. Ob tej priložnosti je še dejal, naj si zapomni ta datum, 20. junij 1976, in „če reče samo eno besedo, kako je v Bolgariji, jo bi našla njihova tajna služba, pa naj bo kjerkoli.“

Niso verjeli, da ju bodo pustili. Čez mesec dni pa je le prišlo dovoljenje. Namesto potnih listov so dobili samo dovoljenje za prekoračenje meje. Na pot so se odpravili Marija, njeni otroci in dva brata. Oče in mati sta ostala v Petriču, ker je Nikola čakal na novo osebno izkaznico. V kovček so natlačili samo nekaj obleke. Denarja so imeli ravno toliko, da so plačali vozovnico.

(Dalje prihodnjič)

Pliberk: nestvaren protokol iz Kleine Zeitung

Žal moram govoriti k točki, ki bi morala biti samoumevna, je uvodoma menil zastopnik Enotne liste Jože Partl, ko je na občinski seji v ponedeljek, 20. 3. 1978, zavzel stališče k načinu, kako se v Pliberku zapisuje seja občinskega sveta. Pogrešal je namreč objektivnost v zapisniku zadnje občinske seje (bila je ob koncu februarja, NT je o njej poročal). Na tisti seji je Partl osebno podal za EL mnenje glede proračuna, ki sta ga skovala in v zadnjem trenutku prezentirala koalicijska partnerja ÖVP in SPÖ. Tedaj, je dejal Partl, sem prosil, da bi bila moja izvajanja zabeležena v zapisniku kakor besede predgovornikov, in je to zapisnikarica tudi storila. Samo, nekdo je moral poseči vmes. Dokončni zapisnik, ki daje izjavam predgovornikom nesorazmerno več prostora, namreč ne poda izpovedanega mnenja EL, marveč predstavlja komentar neke tretje osebe, in sicer je ta komentar bil prevzet domala do zadnjega zloga in poročila v Kleine Zeitung, kakor smo pri NT ugotovili.

Partl je stavek za stavkom prebral tozadevni odstavek v sejnem zapisniku in s tem predvsem župana Moryja spravil v precejšnjo zadrego, kajti le-ta je zapisnik v predloženi obliki odobril in zdaj skušal zato prekiniti Partla pri argumentaciji, češ, naj neha komentirati, in naj reče, kaj želi, da se v zapisniku spremeni. Kakor je Partl povedal, bo EL do naslednje seje predložila spremenjeno besedilo tozadevnega odstavka v zapisniku.

Kakor zgleda, pliberški župan, ki je že večkrat izjavil, da ne razume slovenščine, besedila zapisnika ne preveri glede objektivnosti. Drugače je namreč možen le še ta sklep, da je komentar iz Kleine Zeitung zdrsnil v sejni zapisnik z njegovo vednostjo. Vsekakor je on predložil zapisnik občinskemu svetu v obliki, ki je škandalozna.

Po debati o zapisniku je občinski svet sklenil vrsto sprememb namembe zemljišč, izrekel se je tudi za spojitev vodovodnih sistemov Pliberka in Bistrice, da bi tako bila zagotovljena oskrba z vodo tudi tedaj, če je pičla.

V zvezi z vodo je Fric Kumer (EL) urgiral hitrejšo rešitev v zadevi nakupa novih vrelcev, deželna vlada namreč že predolgo odlaša z odgovorom. Mestni svetnik Stanko Vavti (EL) pa je dal vedeti, da je tako imenovana bistriška voda zagotovljena z odločbo.

Čeprav so se frakcije v odboru že odločile za prodajo klavnice, pa so na občinski seji le sklenili, da jo je treba popraviti za garažiranje strojev.

● Fric Kumer je zagovarjal načelo enakosti občanov, ko so nekateri odborniki v določenem primeru hoteli odstop zemljišča za razširitev poti s strani zasebnika honorirati z odstopom zemljišča (stare struge potoka) s strani občine, in tudi uspel. Enako je apeliral na verodostojnost v drugem primeru, ko je večina že hotela nanovo razpisati prodajo občinskega lesa, zaradi katerega se je razvila daljša debata, ker je bilo težko ugotoviti, katero podjetje je oferiralo boljšo ponudbo. Kočno so se le vsi strinjali s tem, da bo občina prodala les Leitgebu.

Pomemben sklep je občinski svet še sprejel v zadevi prenamembe zemljišč iz lastništva družine Najberž (Petzenkönig). Na teh zemljiščih naj bi nastalo pozneje počitniško naselje, ki naj bi pomenilo tudi impulz za turizem tega kraja. Občinski svet je svojo odobritev sklenil s pridržkom, da bo tudi pristojni organ pri deželni vladi pozitivno odločil.

Hodiše, Globasnica: gostovanje v Litiji

Na povabilo osnovne šole Šmartno pri Litiji so se tamburaši iz Hodiš in folklorna skupina iz Globasnice odpeljali v soboto, 18. marca, proti Ljubljani — v Šmartno pri Litiji. Hodišani in Globašani so za to gostovanje pripravili skupen koncert.

Prvi nastop so imeli v soboto ob 5. uri v ljudski šoli v Šmartnem. Želodci so bili po dolgi vožnji zelo zelo prazni, zato je Koroščem teknil prigrizek, s katerim so jih najprej pogostili. Sledil je drugi nastop v novi ljudski šoli v Litiji. Nastopajočim je uspelo navdušiti gledalce in poslušalce s koroškimi melodijami in plesi.

Skupino sta spremljala podpredsednik NSKS Mirko Sabotnik in odbornik KKZ Martin Pandel, ki je imel tudi spremno besedo pri nastopu.

Srečanje je izvrstno organiziral prof. Boris Žužek iz osnovne šole v Šmartnem pri Litiji.

Prenočišča so Globašanom in Hodišanom poskrbeli pri družinah, ker bi bilo preveč naporno, če bi se vozili še isti večer nazaj domov; predvsem pa tudi zato, da so navezali osebne stike z domačini, kar je obojestransko dobro uspelo. Gostje so bili navdušeni nad zelo prijaznim sprejemom, gostitelji pa so bili veseli, da so imeli možnost spoznati mlade koroške Slovence.

Potem, ko so si drugo dopoldne še ogledali zgodovinski grad, na katerem je Valvasor napisal svojo knjigo: „Slava vojvodine kranjske" in je moral potem ta grad prodati, da je knjigo lahko izdal, se je vesela družba podala proti domu.

Slovenski skavtje v italiji

Na povabilo italijanskih Slovencev in skavtov je organiziral predsednik Slovenskih koroških skavtov (SKS) Maksi Domej dne 11. in 12. marca 1978 potovanje v Trst in Gorico. Povabilu SKS je sledilo okrog 40 skavtov. Tega srečanja so se pa tudi udeležili trije prefekti Mohorjevega doma, Ciril Koštric, Joža Horvat in Marko Vlaga.

Avtobus s skavti se je odpeljal od Mohorjevega doma ob enih, v Trst pa so prispeli ob **približno 18. uri.** Tam so že čakali zastopniki tržaških in goriških skavtinj in skavtov. Pred to publiko je imel Maksi Domej referat o koroških skavtih in o vprašanju koroških Slovencev (NSKS, KEL, štetje 14. novembra, julijska zakonodaja in drugo), ki je navzoče posebno zanimal. Zdelo se je, da so italijanski Slovenci o slovenski narodni skupnosti na Koroškem bolje informirani kot marsikatera pristojna osebnost drugod. Po referatu so bili povabljeni na večerjo; prespali pa so v nekem slovenskem domu.

Naslednji dan so bila na programu razna športna tekmovanja kot nogomet, med dvema ognjema, scout-ball, itd. Skavti, ki niso igrali oz. tekmovali, so imeli možnost za razgovor in ogled Gorice. V skoraj vseh tekmovanjih so zmagali Slovenski koroški skavtje, ki so tako dobili listine — predsednik pa par poljubčkov neke „zelo fejst" skavtinje.

Popoldne je bila za vse skupna sv. maša, ki jo je celebriral prefekt Ciril Koštirc. Po maši pa so se skavti odpeljali čez Jugoslavijo spet domov.

Pred odhodom so se skavti zmenili, da se bodo ponovno srečali in še letos skupno taborili.

fe.

SLOVENSKO PROSVETNO DRUŠTVO „JEPA — BAŠKO JEZERO" LOČE

Srečanje tamburašev

NA VELIKONOČNO NEDELJO, 26. marca 1978, ob 20. uri v Kulturnem domu v Ločah.

Nastopajo:

Tamburaški ansambel iz Reteč, vodi Franc Rant
Tamburaški ansambel iz Hodiš, vodi Dorica Sobotnik
Tamburaški ansambel iz Loč, vodi Erika Wrolich
Moški zbor graških študentov, vodi Aleš Schuster
Moški zbor SPD „Jepa — Baško jezero" iz Loč vodi Šimej Triesnig
Mešani zbor SPD „Rož" iz Št. Jakoba, vodi Lajko Milisavljevič

Vstopnice v predprodaji pri zastopnikih krajevnega društva in eno uro pred koncertom.

Popoln uspeh . . .

(Nadaljevanje s 8. strani)

ža utelesila in tako uspešno prispeva svoje h kulturnem in izobraževalnem delovanju med nami. Da je ta uspeh le tudi nekaj posebnega, potrjuje ne le izredno dober obisk (nad 500 ljudi se je odzvalo vabilu na 10 prireditev) marveč tudi dejstvo, da se je posrečilo zajeti kroge, ki sicer na dvojezično ponudbo s strani slovenskih društev sploh ne reagirajo. Prav to pa bi moralo postati skupno prizadevanje vsega izobraževalnega delovanja: odstranitev jezikovnih ovir ter medsebojnih predsodkov.

NAŠ TEDNIK izhaja vsak četrtek. Naroča se na naslov: „Naš tednik", Celovec, Viktringer Ring 26, 9020 Klagenfurt. — Telefon uredništva, oglasnega oddelka in uprave 72 5 65. Naš zastopnik za Jugoslavijo ADIT-DZS, Gradišče 10, 61000 Ljubljana, tel. 22207. Naročnina znaša letno: za tuzemstvo 150.— šil., za Jugoslavijo 150.— din za ostalo inozemstvo 250.— šil. (po zračni pošti 500.— šil.). — Lastnik in izdajatelj: Narodni svet koroških Slovencev. — Odgovorni urednik: Nužej Tolmajer, Verovce štev. 2, 9065 Žrelec. — Tiska: Tiskarna Družbe sv. Mohorja v Celovcu, Viktringer Ring 26.

Dob: Božičeva mati umrla

Pred nedavnim je v Celovcu preminila ena naših močnih slovenskih žena, ki so čez pol stoletja sooblikovale naše versko in narodno življenje. Primožila se je leta 1922 iz narodno zavedne in verne hiše pri Zagozdu v Sinči vasi k Božiču v Dob. Z možem Jurijem sta bila najnaprednejša kmetovalca v okolici. Povečevala sta poslopja, odkupovala zemljo in nabavljala moderne stroje.

Rodila je šest otrok in dala vse poklicno izobraziti. Dala jim je v življenje seboj trdne vere in narodne zavednosti, pa tudi gospodarske prebrisanosti, da si znajo sami naprej pomagati.

Do sosedov je bila dobra. Rada je pomagala z nasvetom in tudi z dejanjem. Med vojno je napisala ljudem veliko prošenj. Imela je lepo ročno pisavo in pravilen slog. Od nje pisane prošnje so imele glavo in temelj in so bile pri oblasteh upoštevane. Nikoli pa ni o kom slabo govorila. K božji službi je hodila točno, tako, da so se ljudje po njej ravnali kot po uri. Bila je dobrotnica verskih ustanov, pa tudi posameznikov, ki so uživali gostoljubje v njeni hiši. Imela je naročene vse naše verske liste in knjige, sodelovala je tudi pri reševanju ugank. Cela vrsta njenih vnukov je že, ali pa še obiskuje Zvezno gimnazijo za Slovence v Celovcu. Vedela je, da je znanje moč.

Pokopali so jo dne 11. marca pri Devici Mariji v Nonči vasi poleg pred petimi leti umrlega moža Jurija. Prišlo je veliko ljudi od blizu in daleč. Sedem duhovnikov z dekanom Sriencem na čelu jo je spremilo do groba. Naj počiva v miru in daje vzgled današnjim materam!

Vesele velikonočne praznike želi vsem cenjenim odjemalcem in znancem

mizarstvo

Hribernik

ŽIHPOLJE

Vesele velikonočne praznike želijo vsem bralcem Našega tednika

NARODNI SVET KOROŠKIH SLOVENCEV
NAŠ TEDNIK
KRŠČANSKA KULTURNA ZVEZA
KOROŠKA DIJAŠKA ZVEZA

PRIREDITVE

Slovensko kulturno društvo v Globasnici vabi v okviru
praznovanja 75-letnice obstoja na
POMLADNI KONCERT
v soboto, 1. aprila 1978, ob 19.30 pri Šoštarju v Globasnici.
Gostuje DPD „Svoboda" Liboje
Sodelujejo:
Priznana godba na pihala, moški zbor Liboje in narodno zabavni ansambel „VESELI LIBOJČANI"
Nato p l e s !
Vstopnina prostovoljna!

DRAMA: „VOLKODLAKI"
Prireditelj: SPD „DANICA" v Šentvidu v Podjuni
Kraj: pri Voglu v Šentprimožu
Čas: velikonočni ponedeljek, 27. marca 1978, ob 19.30

IGRA: „PRIČARANI ŽENIN"
Prireditelj: SPD „BILKA" v Bilčovsu
Kraj: pri Miklavžu v Bilčovsu
Čas: velikonočni ponedeljek, 27. marca 1978, ob 20. uri

SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA V CELOVCU vabi na
SLAVNOSTNO PRIREDITEV OB 70-LETNICI NJENEGA OBSTOJA
v nedeljo, 16. aprila 1978, ob 14. uri v Mestnem gledališču v Celovcu. Vstopnice v predprodaji pri krajevnih prosvetnih društvih, v knjigarni „NAŠA KNJIGA" in v pisarni SPZ.

ZVEZA SLOVENSKE MLADINE vabi na
MLADINSKI FESTIVAL
ki bo v soboto, dne 8. aprila 1978, ob 19.30 pri **Šoštarju** v Globasnici.
Nastopajo:
Ansambel PEPEL IN KRI
solisti DITKA HABERL
EDVIN FLISER
OTO PESTNER
ter domači interpreti
Vstopnice po šil. 30.— pri krajevnih odborih ZSM!

DOM v TINJAH

V soboto, 8. IV., od 9.—18. ure
INTENZIVNI TEČAJ ZA SLOVENŠČINO
Predavatelj: bo v razpisu objavljen

Od nedelje, 9. IV., do torka, 11. IV., vedno od 15. do 21. ure
IKEBANA
Krašenje z rožami
Voditeljica: ga. Shusui Pointner-Komodá, München

1. maja
ROMANJE V MARIJINO CELJE (MARIA ZELL) za župnije iz velikovške in tinjske dekanije.
Voditelj romanja: Jože K o p e i n i g
Število je omejeno na 50 oseb. Prijave sprejema Dom v Tinjah (04239/642) do 15. aprila.

Zanimiva ponudba:
Romanje v LURD Z LETALOM
od petka, 19. maja 1978, zvečer, do nedelje, 21. maja, ponoči
Duhovno vodstvo: Anton C v e t k o in Jože K o p e i n i g
Cena: 2980.— za polet z Brnika/Ljubljana v Lurd in nazaj, poln penzion med poletom in v Lurdu
Prijave sprejema: Dom v Tinjah do 30. aprila

ČESTITAMO!

● **V petek, dne 17. marca 1978, je promoviral mag. Helmut Petschnig, absolvent Slovenske gimnazije iz Šentmarkeža pri Sinči vasi, na gospodarski univerzi na Dunaju za doktorja družbenih in gospodarskih znanosti.**

Slov. atletski klub - se skrbno pripravlja

Zelo resno jemlje SAK svoje priprave na vigredno tekmovalno sezono.

Po pripravah, med 12. in 19. februarjem v Kopru, se vidi, da kaže delo z mladimi talenti že vidne sadove. Istočasno s pomlajevanjem moštva postaja tudi igra nogometašev SAK bolj gibčna in učinkovita. Trudapolno delo trenerja Dragana Rogiča je ustvarilo predpogoje, da se igralska kvaliteta kljub pomlajevanju izboljšava. Ob takem delu je pričakovati, da bo SAK v tekmovalni sezoni 1978/79 resen aspirant za prvaka v 1. razredu.

V prijateljskih tekmah je bilo opaziti, da se je napad SAK precej zboljšal in postal nevaren. Sredina se še ni optimalno ujela, obramba pa je deloma še zelo šibka, čeprav jo sestavljajo izkušeni igralci.

Prijateljsko tekmo proti Globasnici je SAK zmagal s 4:2, tekmo proti Selam s 6 : 3 in tekmo proti Donau z 2 : 0.

Stavlja se pa še vprašanje, kaj je s Kranjčani, ker jih ni bilo videti na nobeni prijateljski tekmi. Vratar Janko Malle je gotovo tudi dober vratar, vendar bi se lahko stopnjeval še pri soigranju in iniciativnosti. Poskus, da bi gral Marjan Velik mesto zadnjega branilca se je izkazal za dobrega, seveda pa manjka mlademu fantu še mnogo rutine. Branilca Pandel in Hribar bi morala opustiti grobosti v igri, saj sodniki le čakajo na take prilike. Mladi Rozman očitno še nima dosti kondicije, s konsekventnim treningom in koncentracijo pa bo že postavil svojega moža. Marko Kupper je postal s svojo marljivostjo neobhodno potreben v sredini. Zablatnik pa pride bolj do veljave, če igra iz sredine tudi v napadu, ker je zelo nevaren pred golom. Hobel se je že močno stopnjeval, treba pa mu bo poleg borbenosti še malo več premišljenosti. Polanšek kot levo krilo pa je igralec, ki si bi ga želelo marsikatero moštvo. Konrad Blajs je zgubil nekaj strahopetnosti in je tako kot branilec kakor v napadu na mestu. Starešini Lampichler in Woschitz vnašata kot po navadi svoj delež. Krištof, Oraže in Samo Kupper, pa tudi Pavel Zablatnik se vedno bolj vživljajo in dobivajo na formatu.

Želimo moštvu v prvenstvu, ki se začne 9. aprila, čim več uspehov; bralce pa prosimo, da v čim večjem številu podprejo trud SAK s svojim obiskom.

KDZ: nogometni turnir

V četrtek, 9. marca 1978, je priredil srednješolski odsek Koroške dijaške zveze nogometni in košarkarski turnir za dekleta in fante.

Turnir se je vršil v telovadnici Slovenske gimnazije. Zbralo se je približno 70 članov. Tvorili so 6 nogometnih in 2 košarkarski skupini.

Skupine nogometašev: Velik I, Sadnikar, Gregorn, Velik II, Tischler in Sadjak.

Skupini košarke: Pandel in Koren.

KDZ-pokal je zmagala skupina Franca Sadnikarja z igralci Feliks Pandel, Jurij Perč, Flori Jug in Franc Kelih (rezerva Albin Smrečnik). Zmagali so v obeh igrah in sicer v prvi z 11 : 1, v finalu pa z 5 : 4. Najboljši igralec te skupine je bil očividno Franc Sadnikar, ki je zadel 5 golov in dal več odličnih podaj.

V košarki je zmagala skupina Feliks Pandel z igralci Rezi Wakounik, Tatjana Korotaj, Marjan Velik in Maksi Domej. Ta skupina je bila z 14 : 11 zadetki uspešna. Največ košev (10) je zadel Feliks Pandel, ki se je ta večer izkazal kot odličen igralec v košarki, pa tudi v nogometu.

Sodnik Ciril Koštric je izvrstno vodil igre. Na žalost je bil v igri skupin Sadjak proti Velik II primoran potegniti rdeči karton, ko sta se igralca Štefan Sadjak in Justin Polanšek začela pretepati, zaradi popuščanja discipline (tako sodnik Ciril Koštric).

Po navijanju gledalcev-članov sklepamo, da so bile igre zanimive, zato bo športni odsek (vodja Joža Kuess) Koroške dijaške zveze tudi v prihodnje organiziral slične športne tekme, kakor tudi predvideva program KDZ za 2. semester.

Za spomin Antonu Janežiču

V nedeljo, 2. aprila, bo odgrnilo Društvo slovenskih pisateljev v Avstriji spominsko ploščo Antonu Janežiču za 150-letnico njegovega rojstva na lopi šentjakobske cerkve ob 11. uri.

Od 13.30 do 15. ure bo v farni dvorani simpozij o Antonu Janežiču. Najavljeni predavatelji: dr. A. Slodnjak, dr. Fr. Bernik, dr. Marja Boršnik, dr. Štefan Barbarič i. dr.

Od 15. do 16. ure bo prav tam akademija, spominska proslava Antona Janežiča, z besedili iz njegovih literarnih glasil z narodnimi pesmimi (šentjakobski mešani pevski zbor, Milisavljevič), z branjem pesnika-domačina A. Gabrijela. Slavnostni govornik: dr. Ma. Kmecl.

Od ponedeljka, 10. IV., ob 12. uri, do petka, 14. IV., ob 12. uri, n. g.

SEMINAR KATOLIŠKE MLADINE AVSTRIJE

IGRA: „DIVJI LOVEC"

Prireditelj: KPD „PLANINA" v Selah
Kraj: Farni dom v Selah
Čas: velikonočni ponedeljek, 27. marca 1978, ob 14.00

KPD „DRAVA" v Žvabeku — športna sekcija
prireja na velikonočni ponedeljek, 27. marca 1978

1. ŽVABEŠKI NAMIZNOTENIŠKI TURNIR

Otvoritev turnirja bo ob 10.00 uri v farni dvorani v Žvabeku. Tekmovalo se bo v skupinah: B in C
V skupini B bodo nastopili moški začetniki in igralci, ki ne nastopajo v koroškem prvenstvu.
V skupini C bodo nastopila vsa dekleta.
Prijave se pošljejo do 25. 3. 1978 na naslov:
Lutnik Jakob,
Žvabek 31, 9150 Pliberk
Prijavnica znaša 20.— šilingov
Za zmagovalce so pripravljene lepe nagrade! Odbor

Gopodarstvo: kako bo šlo naprej?

(Nadaljevanje s 1. strani)

hom za kruhom na velika stavbišča na Predarlskem, Tirolskem in drugod. Več podjetij gradbene industrije na Koroškem je moralo pred trgovsko sodišče, poleg tega pa se največje gradbišče na Koroškem, v Maltatalu, bliža dograditvi. Tudi tam bo mnogo delovnih mest odveč, novih gradbišč pa primanjkuje.

Zadnje tedne se je več sto delavcev napotilo s posebnim vlakom na Dunaj, da tam dobijo kruh, kajti tam je kljub višjemu plačilnemu nivoju še povpraševanje za delovnimi mesti. Sezonskim delavcem namreč kratkomalo niso podaljšali pogodb, nadomestili naj bi jih avstrijski domačini, ki tako postanejo „gastarbeiterji" v lastni državi. Mnogi od njih so sicer vajeni živeti tedne in mesece proč od družine, toda optimalna ta rešitev tudi ni.

V najhujši krizi pa je kovinska industrija v Zgornji Avstriji in na Štajerskem, kjer delavci „obiskujejo izobraževalne tečaje". Pričakovati je, da se bo kriza tam še bolj zaostrila. Nevarnost obstaja potem, da bodo težave Koroških podjetij v javnem mnenju utonile v primerjavi s problemi ostalih podjetij VÖEST.

Kajti statistika brezposelnih, kjer ima Koroška alarmno mesto, že sedaj marsikaj skriva: tiste, ki so prišli iz šole in niso dobili prvega delovnega mesta, žene, ki so kot druga delovna moč v družini izgubile službe, tiste, ki obiskujejo razne tečaje, brezposelne z majhno kmetijo.

VSEM SVOJIM ČLANOM
IN VLAGATELJEM
ŽELI VESELO VELIKO NOČ

POSOJILNICA
Z MENJALNICO

Šmihel pri Pliberku

VSEM ČLANOM
IN POSLOVNIM PRIJATELJEM
ŽELI VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE

Posojilnica Pliberk

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE
ŽELI SVOJIM ČLANOM
IN VLAGATELJEM

POSOJILNICA

Borovlje

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE
ŽELIJO SVOJIM GOSTOM
TOSTRAN IN ONSTRAN KARAVANK

Malejevi

(NASLEDNIKI)

- RESTAVRACIJA
- TRGOVINA
- BENCINSKA ČRPALKA

ŠT. LENART — LJUBELJ

POSOJILNICA

DOBRLA VAS

ŽELI VSEM SVOJIM ČLANOM
IN VLAGATELJEM
VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE

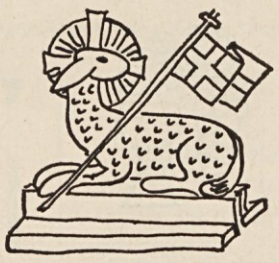

Vsem gostom, znancem, sorodnikom, prijateljem, obiskovalcem, in odjemalcem želi vesele velikonočne praznike

A & O SAMOPOSTREŽNA TRGOVINA

Šoštar - Smrečnik

GLOBASNICA
telefon 20 05 01

Vsem dragim prijateljem,
znancem, odjemalcem in gostom
VESELO VELIKO NOČ

TRGOVINA
IN GOSTILNA

Janko OGRIS

pd. MIKLAVŽ
BILČOVS
Telefon 0 42 28 - 24 14

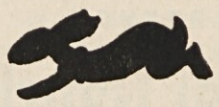

SVOJIM CENJENIM ODJEMALCEM
ŽELI VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE

KMEČKO-GOSPODARSKA
ZADRUGA
r. z. z o. j.

Št. Jakob v Rožu

POSOJILNICA

Železna Kapla

ŽELI SVOJIM ČLANOM
IN VLAGATELJEM
VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE ŽELI
TRGOVINA — KMETIJSKI STROJI

Krivograd

ŠMIHEL NAD PLIBERKOM
telefon 0 42 35 - 25 37

SCHLAF DICH GESUND MIT STEFITZ STEPPDECKEN

Ferdinand Stefitz

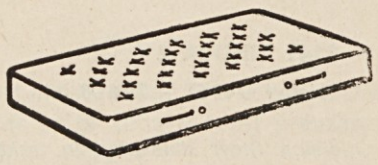

STEPPDECKEN UND BETTWARENFABRIK
UNSERE SPEZIALERZEUGNISSE
STEPPDECKEN ALLER ART
FEDERKERNMATRATZEN SOWIE POLSTERMÖBEL

Bleiburg

VSEM NAROČNIKOM
IN POSLOVNIM PRIJATELJEM
ŽELI VESELE
VELIKONOČNE PRAZNIKE

Franc Begusch

gradbeno podjetje

BISTRICA V ROŽU 168
telefon (0 42 28) 20 46

CELOVEC, Wiegelegasse 20
telefon 22 7 70

Kmečko-gospodarska zadruga Brnca

ŽELI VSEM SVOJIM ČLANOM
IN ODJEMALCEM
VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE

Posojilnica

Velikovec

ŽELI VSEM ČLANOM
IN VLAGATELJEM
VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE
ŽELI

MIZARSTVO

Hanzej Gabriel

ŠT. JANŽ V ROŽU
tel. 0 42 28 - 24 00
9162 Weizelsdorf / Svetna vas

Johan Lomšek

9141 TIHOJA 2
telefon 0 42 37 - 35 1 06

- *Oficialna Steyr delavnica in traktorji*
- *poljedelski stroji*
- *Električna in kuhinjska oprema,*
- *Mopedi, kolesa, šivalni stroji*
- *Servis in vsi nadomestni deli*

HRANILNICA IN POSOJILNICA

Bistrica na Zilji

ŽELI SVOJIM ČLANOM
IN VLAGATELJEM
VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE ŽELI
VSEM SVOJIM ODJEMALCEM

Helmut Schwab

KÜHNSDORF — SINČA VAS
Telefon (0 42 32) 80 08

- GRADBENI MATERIAL
- DEŽELNI PRIDELKI
- PESEK
- GRAMOZ
- GORIVO
- SPAR-SUPERMARKT

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE
ŽELI VSEM ODJEMALCEM,
PRIJATELJEM IN ZNANCEM

KROJAŠTVO

WEISS

ŠT. JANŽ V ROŽU

CELOVEC
Spitalgasse 12

VESELE
VELIKONOČNE PRAZNIKE
ŽELI

dr. Janko Tischler

ODVETNIK

CELOVEC
8.-Mai-Straße 16

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE
ŽELI

Gregor Kapus

BILČOVS, tel. 0 42 28 - 32 105

- *Centralne kurjave, sanitarne in*
- *vodovodne naprave*

VSEM SVOJIM ČLANOM,
VLAGATELJEM IN KUPOVALCEM
ŽELI VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE

POSOJILNICA

Bilčovs

VSEM CENJENIM
ODJEMALCEM, PRIJATELJEM
IN SVOJIM USLUŽBENCEM

želi
VESELO VELIKO NOČ

Franc Gasser

tesarstvo

BILČOVS — LUDMANNSDORF 26
telefon 0 42 28 - 21 05 18

VSEM SVOJIM ODJEMALCEM,
PRIJATELJEM IN ZNANCEM ŽELI
VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE

Štefan Gregorič

MALA VAS — GLOBASNICA

- *Sanitarne in vodovodne naprave,*
- *centralne kurjave*
- *V zalogi in na izbiro imamo tudi ves potrebni material*
- *Najugodnejše in poceni vam izvrši domače podjetje!*

Vsem obiskovalcem gostišča,
restavracije in kegljišča
želiva blagoslovljeno Veliko noč

„Juena“

(Lastnika A. in L. Gregorič)
ČEPIČE PRI GLOBASNICI

POSOJILNICA

Globasnica

ŽELI SVOJIM ČLANOM
IN VLAGATELJEM
VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE

VSEM CENJENIM ODJEMALCEM,
GOSTOM IN ZNANCEM
ŽELI
VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE

Mihej Antonič

hotel „ROŽANSKI DOM“
Reka pri Št. Jakobu v Rožu

GRADBENO PODJETJE
ZA VISOKE, NIZKE IN
ŽELEZOBETONSKE GRADNJE

Ing.

Palmisano

ST. JAKOB V ROŽU

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE
ŽELI VSEM SVOJIM ODJEMALCEM
IN PRIJATELJEM

ČEVLJARSTVO IN
TRGOVINA S ČEVLJI

Franc Tomasch

ŠT. LIPŠ PRI DOBRLI VASI
PLIBERK

VSEM SVOJIM DOBAVITELJEM,
DELAVCEM IN ODJEMALCEM
ŽELI VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE

Fa. Štefan Trampuš

lesna trgovina — žaga

NONČA VAS -- DOB pri Pliberku

TV AVSTRIJA

1. SPORED

NEDELJA, 26. marca: 11.00 Evrovizija iz Rima: katoliško velikonočno bogoslužje — 12.00 Velikonočni nagovor papeža Pavla VI. in blagoslov Urbi et orbi — 15.30 Vrtnarica v ljubezni — 16.30 Varuhi zajcev — 17.15 Calimero — 17.20 Na Makia se da zanesti — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Klub seniorjev — 18.30 Ko pa si ti? — 19.00 Avstrija v sliki ob nedeljah — 19.30 Čas v sliki 1 s kulturo — 19.50 Šport 20.15 Hiša v Montevideu — 22.20 Šport — 22.35 Dva strašna možaka v Texasu — 0.10 Poročila.

PONEDELJEK, 27. marca: 14.03 Aladinova pustolovščina — 16.00 Lisica Reinecke — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Jeruzalem, Jeruzalem — 18.45 Pogovor z živalmi — 19.25 Kristjan v času — 19.30 Čas v sliki 1 s kulturo — 19.50 Šport — 20.15 Kraj zločina — 21.45 Šport — 21.55 Nočno branje — telesrečanje — 22.35 Poročila.

TOREK, 28. marca: 9.00 Am, dam, des — 9.30 Vizija ZDA — 10.00 Šolska televizija: Kot gost pri Clemensu Holzmeistru — 10.30 Lumpacijvagabund — 17.30 Am, dam, des — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Živalski paradiž — 18.30 Mi — 19.30 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki 1 s kulturo in športom — 20.00 Servisni predal — 20.15 Kaj sem jaz? — 21.05 Star biti je čudovita reč, če ne pozabiš, kaj pomeni začeti — 21.50 Poročila in šport.

SREDA, 29. marca: 9.00 Oddaja z mišjo — 9.30 Organizacija v gospodarstvu in upravi — 10.00 Nepoznana soseščina — 10.30 Hiša v Montevideu — 17.00 Uganka v slikah — 17.25 Oddaja z mišjo — 17.55 Očetje cunje — 18.30 Mi — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki 1 s kulturo in športom 20.00 Platinasta drhal — 21.50 Poročila in šport.

ČETRTEK, 30. marca: 9.00 Am, dam, des — 9.30 Francoščina — 10.00 Šolska televizija: Oglej — 10.30 Rdeči šotor — 17.30 Am, dem, des — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Prosimo za mizo — 18.30 Mi — 19.30 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki 1 s kulturo in športom — 20.00 Dodatek — 21.15 Moji podnajemniki so najboljši — 22.00 Poročila — 22.05 Šport.

PETEK, 31. marca: 9.00 Am, dam, des — 9.30 Ruščina — 10.00 Šolska televizija: Jakob Prandtauer in njegov krog — 10.30 Klub seniorjev — 11.00 Platinasta banda — 17.30 Am, dam, des — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Ljudje, trgi, muzikanti — 18.30 Mi — 19.30 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki 1 s kulturo in športom — 20.15 Derrick — 21.20 Argumenti — 22.05 Šport in reklama — 22.15 Angelique — 23.55 Poročila.

SOBOTA, 1. aprila: 15.30 Charlijeva teta — 17.00 Jolly-box — 17.30 Heidi — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Panoptikum — 18.25 Dober večer... Heinz Conrads — 19.00 Avstrija v sliki z aktualno Južnotirolsko — 19.30 Čas v sliki 1 s kulturo — 19.55 Šport — 20.15 Na tekočem traku — 21.50 Šport — 22.05 Vprašanja kristjana — 22.10 Šerif — 23.40 Poročila.

2. SPORED

NEDELJA, 26. marca: 16.30 Koncertna ura — 17.30 Ö 9 — 18.00 Dancing time — 19.45 Divje zelenje cveti v mestu — 20.00 Evrovizija iz Musikvereinssaala: Pomlad na Dunaju — 21.30 Nekdo hoče navzgor.

PONEDELJEK, 27. marca: 18.00 Rdeči šotor — 20.00 Galerija — 20.15 Coppelia — 21.35 Peter Schreier poje — 21.45 Poskusi enkrat z mojo ženo.

TOREK, 28. marca: 17.30 Šolska televizija: nepoznana soseščina — 18.00 Organizacija v gospodarstvu in upravi — 18.30 Vprašaj človek — 19.30 Veselje ob glasbi — 20.00 Karl May — 21.30 Čas v sliki 2 s kulturo — 22.05 Club 2.

SREDA, 29. marca: 17.30 Šolska televizija: nepoznana soseščina — 18.00 Francoščina — 18.30 Ö 9 — Zgornja Avstrija — 19.00 Mejniki svetovne zgodovine — 19.50 Toccata in fuga v d-molu J. S. Bacha — 20.00 Teleobjektiv — 20.50 79 Park avenue — 21.40 Čas v sliki 2 s kulturo — 22.15 Werner Schneyder: oprostite, prosim, motnjo — 22.15 Trailer.

ČETRTEK, 30. marca: 17.30 Šolska televizija: Jakob Prandtauer in njegov krog — 18.00 Ruščina — 18.30 Portret: Andrea Palladio — 19.30 Spotlight — 20.00 Karl May — 21.40 Čas v sliki 2 s kulturo — 22.15 Club 2.

PETEK, 31. marca: 17.30 Devica Orleanska — 18.00 Orientacija — 18.30 Portret — 19.30 Trailer — 20.15 Kako dolgo se drži svet? — 21.00 Nova — 21.20 Bankirji — 22.05 Čas v sliki 2 s kulturo — 22.40 Mednarodna šov ob petkih: Mireille Mathieu.

SOBOTA, 1. aprila: 16.15 Teleobjektiv — 17.00 Club-regional — 18.10 Happy tennis — 18.25 Brez nagobčnika — 19.30 Thrillseekerjevi — 19.55 Galerija — 20.15 1. april 3000 — 21.00 Pariške zgodbe — 21.25 Fatty live.

TV Ljubljana

NEDELJA, 26. marca: 7.55 Poročila — 8.00 Za nedeljsko dobro jutro: Srečanje oktetov 77 — 8.20 625 — 9.00 Gutovčani — 9.55 Štafeta Mladosti — prenos — 11.00 Kaj je narobe: Otroci brez otroštva — 11.25 Mozaik — 12.00 Kmetijska oddaja — 13.00 Poročila — Svet v katerem živimo, TV žehtnik, Kruto morje — film, Poročila — 16.25 Svetovno hokejsko prvenstvo skupine B — Jugoslavija : Švica, v odmorih Športna poročila — 18.30 Okrogli svet — 18.45 Nastopa Mireille Mathieu — 19.15 Barvna risanka — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Vrnitev odpisanih — 21.05 Pomorska impresija — 21.25 TV dnevnik — 21.40 Glasbena medigra — 21.55 Nogomet vojvodina : Hajduk — reportaža — 22.25 Športni pregled.

PONEDELJEK, 27. marca: 9.05 TV v šoli: Matematika, Jegulje, Za pesmijo — 10.00 TV v šoli: Materinščina, Risanka, Zemljepis — 11.10 TV v šoli: Za najmlajše — 15.05 TV v šoli — ponovitev — 16.00 TV v šoli — ponovitev — 17.05 Poročila — 17.10 Čarobna žoga — barvna risanka — 17.25 Svet, v katerem živimo — 17.55 Obzornik — 18.05 Da bomo lažje odločali — 18.15 Čas in računanje — 18.40 Mozaik — 18.45 Mladi za mlade — 19.15 Barvna risanka — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Slovenija 1973—1977 — 21.05 W. A. Mozart: Idomeneo — 23.10 TV dnevnik.

TOREK, 28. marca: 8.30 TV v šoli: Angleščina, Razlika med spoloma, Matematika, TV vrtec, Kultura govorjenja — 10.00 TV v šoli: Glasbena vzgoja, Risanka, Prirodoslovje — 14.30 TV v šoli — ponovitev — 16.05 Šolska TV: Brazilija, Kot pravkar utrgan sadež — 17.25 Poročila — 17.30 Glasba pred kamero — 18.00 Obzornik — 18.10 Mali svet — 18.40 Po sledeh napredka — 19.15 Barvna risanka — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Diagonale — 20.50 Noči in dnevi — 21.50 Iz koncertnih dvoran — 22.25 TV dnevnik.

SREDA, 29. marca: 8.35 TV v šoli: Dnevnik 10, V Goranovem rojstnem kraju, Od Budve do Žabljaka, Literatura — 10.00 TV v šoli: Kocka, kocka, Risanka, Film — 17.25 Poročila — 17.30 Kosovirja na leteči žlici — 17.50 Potovanje v deželo lutk — 18.10 Obzornik — 18.20 Na sedmi stezi — športna oddaja — 18.50 Mozaik — 18.55 Nazaj v planinski raj — barvna oddaja iz cikla Moč zborovskega zvoka — 19.15 Barvna risanka — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Film tedna: Ambasadorji — 21.40 Majhne skrivnosti velikih kuharskih mojstrov — 21.45 Miniature: Tadeusz Brzozowski — 22.00 TV dnevnik.

ČETRTEK, 30. marca: 9.00 TV v šoli: Slikar, M. Detoni, Pokrajina, Francija, Elektronika — 10.00 TV v šoli: Risanka, Fizika — 15.00 TV v šoli — ponovitev — 16.00 Šolska TV: Brazilija, Kot pravkar utrgan sadež — 17.20 Poročila — 17.25 Velike reke: Ren — 18.20 Obzornik — 18.30 Mozaik — 18.35 Zgodbe iz Kalevale — 18.45 Tehtnica za natančno tehtanje — 19.15 Barvna risanka — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Oči kritike 20.45 TV za konec tedna — 21.15 Na zvezi — 21.45 TV dnevnik — 22.00 Jazz na ekranu: Skupina Bergendy.

PETEK, 31. marca: 9.00 TV v šoli: Makedonščina, Ruščina, Od petka do petka, Obiščite z nami — 10.00 TV v šoli: Angleščina, Risanka, Zgodovina — 15.00 TV v šoli — ponovitev — 17.25 Poročila — 17.30 Gozdne zgode in nezgode — 17.45 Deček Dominik — 18.10 Domači Ansambli — 18.40 Mozaik — 18.45 Človekovo telo — 19.15 Barvna risanka — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Zabavno glasbena oddaja — 21.05 Razgledi — 21.40 TV dnevnik — 21.55 Serpico — 22.45 Poročila.

SOBOTA, 4. marca: 8.00 Poročila — 8.05 Zgodbe iz Kalevale — 8.15 Kosovirja na leteči žlici — 8.30 Tehtnica za natančno tehtanje — 9.00 Mali svet — 9.30 Po sledeh napredka — 10.00 Študij na univerzi: Fizika — 10.30 Dokumentarna oddaja — 10.30 Paul Gauguin — ... Poročila — 15.20 Poročila — 15.25 Nogomet Sloboda : Partizan — prenos — 17.35 Obzornik — 17.45 Smrt muhe — mladinski film — 19.15 Barvna risanka — 19.30 TV dnevnik — 20.00 A. Newman: Šopek z bodečo žico — barvna nadaljevanka — 21.05 Borsalino — 23.05 TV dnevnik — 23.20 625 — 24.00 Poročila.

Posebnost je boljša, kajti navadno imajo mnogi!
Zaradi tega rajši takoj k

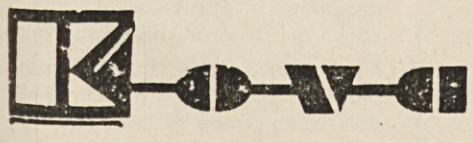

po kuhinje!

PODJERBERK — ST. KATHREIN
Škofiče/Schiefling
Tel.: 0 42 74 - 29 55 18
Celovec/Klagenfurt
Rothauerhaus
Tel.: 86 2 92

Darovi za tiskovni sklad:

Ignac Miklav, Kokje	šil.	500.—
Peter Mohar, Dobrla vas	šil.	500.—
Niko Kriegl, Zahomc	šil.	200.—
Rajmund Grainer, Podroje	šil.	200.—
Ludovik Perč, Šteben	šil.	150.—
Marija Trampusch, Pliberk	šil.	150.—
Dr. Breznik, Linz	šil.	100.—
Sardinšek Viktor, Velikovec	šil.	100.—
Ogris Andrej, Drabunaže	šil.	100.—
Alojz Popotnik, Bistrica	šil.	100.—
Kristijan Kofler, Št. Peter pri Št. Jakobu	šil.	55.—
Fritz Matevž, Drobole	šil.	50.—
Anton Kranzer, Dolinčiče	šil.	50.—
Johan Lepušic, Ravne	šil.	50.—
Josef Lepušic, Št. Janž	šil.	50.—
Johan Lederer, Reka pri Št. Jakobu	šil.	50.—
Franc Isop, Gorinčiče pri Št. Jakobu	šil.	50.—
Johan Wiegele, Zahomc	šil.	50.—
Johana Wurzer, Drevlje	šil.	50.—
Peter Mešnik, Gorje	šil.	50.—
Franc Trap, Dvor pri Šmihelu	šil.	50.—
Miha Golavčnik, Podjuna	šil.	50.—
Johan Zankl, Mala vas	šil.	50.—
N. N., Mala vas	šil.	50.—
Marija Hudl, Globasnica	šil.	50.—
Agnes Writz, Šteben	šil.	50.—
Marija Buchwald, Nonča vas	šil.	50.—
Štefan Hudobnik, Nonča vas	šil.	50.—
Franc Riedl, Nonča vas	šil.	50.—
Janez Snedec, Ponikva	šil.	50.—
Janko Pečnik, Rute	šil.	50.—
Lenart Kac, Blato	šil.	50.—
Marta Kreuz, Blato	šil.	50.—
Simon Wutte, Vogrče	šil.	50.—
N. N. Vogrče	šil.	50.—
Mihael Lubas, Vogrče	šil.	50.—
Apolonija Kuster, Žitara vas	šil.	50.—
Franc Kuster, Boja vas	šil.	50.—
Jožef Golavčnik	šil.	50.—
N. N. Dobrla vas	šil.	50.—
Marta Kunčič, Št. Peter pri Št. Jakobu	šil.	50.—
Johan Gröblacher, Reka pri Št. Jakobu	šil.	50.—
Krainz Manfred, Vogrče	šil.	40.—
Ana Golavčnik, Boja vas	šil.	40.—
Peter Wutte, Čepiče	šil.	40.—
N. N. Dobrla vas	šil.	30.—
Franc Zankl, Mala vas	šil.	30.—
Vavče Helena, Letina	šil.	20.—
N. N. Metlova	šil.	20.—
Ana Logar, Pribla vas	šil.	20.—
N. N. Št. Peter pri Št. Jakobu	šil.	20.—
Justine Prein, Zg. Goriče	šil.	20.—
Marija Partej, Goselna vas	šil.	20.—
Johan Miklau, Podkorn	šil.	20.—
Rudolf Vouk, Dobrla vas	šil.	20.—
N. N. Mokrije	šil.	20.—
N. N. Mokrije	šil.	20.—
N. N. Št. Peter pri Št. Jakobu	šil.	20.—
N. N. Dolinčiče	šil.	20.—
Josef Valentinič, Ravne	šil.	20.—
Peter Rarej, Podroje	šil.	20.—
Josefine Jenschatz, Globasnica	šil.	20.—
Štefan Kordesch, Mala vas	šil.	20.—
N. N. Strpna vas	šil.	10.—
Ana Slugovec, Lanceva	šil.	10.—

naš tednik

zanesljiva informacija iz prve roke

DR. IVO ŠORLI: **27**

VEČNE VEZI

POVEST

„Laskam si vsaj! In mož ne potrebuje nikogar na svetu! Niti otrok ne! Če bi mu česa manjkalo, mu nadomesti njegov ponos! Reci celo trma, če hočeš! Rad te imam, nad vse rad, neskončno dobro mi je ob tebi — toda če bi prišlo med nama do preloma, ne bi me upognilo niti to!"

„Vem vse to, papa, vem... Toda ti si tudi brezkončno dober, blag človek. In... in brezkončno usmiljen... Nisem pričakovala, da boš ti usmiljenje sprejemal, temveč da ga boš morda dal..."

Spet je dolgo mračno gledal predse; potem ji je ostro pogledal v oči:

„Povej mi odkrito, Ljubica: ali je ti potrebuješ? Vem, v urah, ki te čakajo, je mati ob hčeri najdragocenejša opora... In da ne bova izgubljala besede: če je prav vama... in če se ne bojita ljudi in njih jezikov — vzemita si jo! Jaz vama ne bom napoti: ko pridem tu ven, se lahko umakne. Ali pa — naposled ostane. To bom že še prenesel! In zdaj te prosim, da mi o tem več ne govoriš!"

„Oprosti, papa! Še eno besedo: nikoli več?..."

„Tega ne vem! Daj mi najprej, da zagrebem prijatelja!... Potem me še pusti, da se mi duša obrne! Razumeš? Treba ji je dati popolnega miru, da se... da se — preleže... Dva preveč silna sunka sta danes udarila vanjo..."

„Hvala, papa! To mi je za danes dovolj!" ga je toplo objela. „Pa ne bi... ne bi nocoj ostal kar tu pri nas? Otmar se mora vrniti vsak čas!" je zaprosila, ko je videla, da hoče iti.

„Ne, dete. Mi si še najbolje sami izližemo svoje rane!" se je nasmehnil. „Saj veš, kako je s starimi sloni..."

„Ti si ravno star slon! Prej bi ti rekla star lev!" se je nasmehnila.

Ustavil se je in zmajal z glavo.

„Ne, zlato moje, levjega ni na meni prav nič... Kvečjemu, če mi hočeš reči ‚star orel' — toliko namreč, da sem zmožen gledati že iz nekih višav. In da odondod vidim spodaj vse precej majčkeno... Tudi sebe in svoj ponos..."

XLV.

Kocjančič si je že natikal črne rokavice, ko je burno potrkalo.

Na vratih se je prikazalo smrtno bledo dekle, ki je skoraj brez pozdrava izbruhnilo:

„Gospod doktor! Prosim vas, da greste takoj k mojemu očetu. Bojim se najhujšega! Saj me poznate? Gospodična Ribičeva."

„Obžalujem, gospodična. Imam pogreb svojega prijatelja, gospoda svetnika Marega in res ne morem. Potrpite nekoliko — v dveh urah najpozneje je opravljena ta žalostna stvar."

„Nemogoče, gospod doktor! Moj oče bi zbesnel, saj ga poznate! Pomislite na posledice!"

„Dobro! Greva!" je presekal Kocjančič, se naglo za silo preoblekel in skočil v voz.

Ko se je vračal, je sonce stalo že nizko nad gorovjem in Kocjančičeve misli so spet lahko pohitele tja proti Pobrežju, kjer so bili pač že davno vse opravili... „Posebni stvori smo v tem moški res — še Alma se mi je večkrat začudila — kako med delom pozabimo vse drugo. Še spomniti se ga tam zunaj nisem utegnil!"

Toda, ko je dospel v mesto, se je takoj opravičil pri njegovi sestrični in potem sam pognal tja ven.

Samoten je ležal grob, a ves pokrit s svežimi venci. Kocjančiču se je radi tega kupčka zemlje zdel spremenjen ves kraj. Kakor obraz človeka, ki je umrl.

„Eh, kaj bom stal tu, prijatelj!" je naposled skomignil. „Saj vse nič več ne pomaga! Ti najbolje veš, kako je med nama. Počivaj sladko, brat!"

S povešeno glavo je odšel ven in trdo prijel za volan.

Ko se je vrnil domov, je nekaj použil, potem pa naglo odšel spet na cesto. Preveč prazen se mu je zdel ves dom. Kakor prve dni po odhodu Ljubice...

XLVI.

Tiste dni so mu misli večkrat in večkrat uhajale dol v globoko Italijo, kjer je ta ženska torej pravzaprav zopet sama in ne ve, kaj bi s seboj.

Predstavljal si jo je starejšo ženo, ki pa še vedno ni izgubila vseh sledov svoje nekdanje lepote. Čez vso to prikazen je morda razlito celo nekaj tiste nove resnobne miline, ki jo daje pretrpljeno razočaranje, kes nad izgubljenim življenjem.

(Dalje prihodnjič)

Popoln uspeh 3. rožanskega izobraževalnega tedna

SEMINAR: FILM IN TV

Drugi blok prireditev 3. rožanskega izobraževalnega tedna je otvorila lutkovna skupina Koroške dijaške zveze z uprizoritvijo „Užaljenega medvedka" v sredo popoldan v farni dvorani v Šentjakobu.

Zvečer istega dne pa je bil pri Miklavžu v Bilčovsu seminar o televiziji in filmu, ki sta ga oblikovala Miha Zablatnik in Herbert Seher. Prav na tem mestu moramo ponovno ugotoviti pomembnost vplivanja na današnjega človeka ter na nevarnost za tistega, ki ni v stanu, pravilno ocenjevati in uporabljati informacije. Zato so si bili organizatorji tega izobraževalnega tedna ob zastavljanju ciljev le-tega složni v tem, da se moramo končno lotiti sistematičnega izobraževanja na področju pravilnega sprejemanja ter kritičnega presojanja vseh komunikacijskih sredstev. To zahtevo potrjuje dejstvo, da sedi vsak Avstrijec dnevno vsaj 2 uri pred TV-zaslonom in da se bo konzum TV-oddaj tudi bodoče še stopnjeval, ko bomo tudi pri nas mogli sprejemati televizijo po žici (Kabelfernsehen). Namen tega seminarja je bil, nakazati tehniko — uporabo optičnih efektov (trikov) ter psiholoških spoznanj — predvsem v komercialni reklami in politični propagandi. Prvi film pod naslovom „image" je prikazal namen ustvarjalcev reklam, podati gledalcu oz. poslušalcu povsem idealno sliko o nekem predmetu, — pokazati samo najlepše strani — katerih naj bi se človek spomnil tedaj, ko se mora odločiti oz. opredeliti na primer med raznimi strankami ob volitvah. Kako se posebno v filmu lahko manipulira oz. enostransko informira, je predočil film o Čilu s spremljevalnim tekstom dveh komentatorjev. Prav tu so navzoči mogli spoznati, kako smo izpostavljeni tistim silam, ki dejansko imajo oblast nad obveščevalnimi sredstvi, ki morda v določeni meri tudi prispevajo k temu, da imajo koroški Slovenci včasih tudi slab „image".

KAKO DO OBJEKTIVNE INFORMACIJE

Podobni tematiki je bil posvečen tudi drugi seminar v Bilčovsu, ki je pod naslovom „Kako do objektivne informacije?" posebno hotel nagovoriti mladino. O namenu te prireditve ter o strokovni vodji seminarja je bilo zapisano v tozadevnem vabilu med drugim: „Dnevno smo konfrontirani z raznovrstnimi časopisi, listi, revijami, letaki, plakati i. dr. Vsak list se trudi, da bi prepričal, da je njegovo gledanje pravo, da je resnica to, kar on piše. — Na vprašanje, kaj sedaj drži, kako pridemo do objektivne slike, nam bo odgovoril referent René Reichel z Dunaja, ki je pedagog za javna občila . . ." Ob aktivnem sodelovanju bilčovskih mladincev, ob izmenjavanju različnih mnenj ter izkušenj glede vprašanja objektivnega informiranja smo spoznali, da pravzaprav ni lista, ki bi se upal pisati golo resnico! To pa zaradi tega, ker je vsak list v določeni meri ekonomsko ali ideološko odvisen. Vsekakor pa je treba upoštevati, da se listu ni treba ravnati le po objektivnosti in realnosti, temveč posebno upoštevati interes, želje in predstave bralca. Vrhu tega pa moramo še priznati, da že tehnični pogoji sami, silijo žurnaliste oz. redakterje k jedrnatemu, kratkemu in enostavnemu načinu poročanja, kar morda nehote privede do zameglitve, nejasne in nepopolne informacije. Vse to pa moremo vedeti in upoštevati samo tedaj, če smo ustrezno izobraženi, odprti in kritični! Akoravno ni nobenega recepta, ki bi mogel preprečiti napačno oz. enostransko informiranje, je vendar treba izrabljati vse možnosti, ki so nam ponujene z kakovostjo informacijskih virov; na radio, TV in tisk konzument sicer skoraj nima vpliva, kljub temu pa lahko izvaja kontrolo v smislu primerjanja posameznih poročil, pozornega ter pametnega uporabljanja javnih občil — posebno televizije — in izmenjavanja informacij ter mnenj v javnosti.

IZLET V JUŽNO AMERIKO

Drugo prireditev tega izobraževalnega tedna v Kotmari vasi (o predavanju univ. prof. Schausbergeria na temo „Der Griff nach Österreich" smo že poročali v zadnji številki NT) je oblikoval župnik iz Kostanj, Marko Jernej, ki je pretekli petek predstavil barvni film o „Zanimivosti iz Južne Amerike". Jernej je ta film posnel ob priliki svojega potovanja po tem sicer zelo lepem, a s polno nasprotij obdanem predelu sveta. Film je gledalce popeljal preko Recife (tako imenovane ameriške Benetke) v Salvador, mesto, ki so ga zgradili v zalivu „1. novembra", nam pokazal najmoderneješe glavno mesto sveta — Braziliio, nato še največje mesto Brazilije Sao Paolo, in končno Rio de Janeiro z obiskom znamenitega karnevala. Skoraj nemogoče, na tem mestu opisati vse tiste čudovite in presenetljive vtise, ki so se vsuvali v skoraj dveh urah na pozorne gledalce! Nepozabni vtisi so vse spremljali domov, saj so bile nepopisljivo lepe slike o Sao Paolu, o mestu, ki na svetu najhitreje raste in ki ima ime po Sv. Pavlu, o griču Corocovado nad Rio de Janeirom, nad 700 metrov visokem hribu s spomenikom Kristusu: 30 m visok kip iz granita; o znanih obalah ob mestu „Rio" ter o bogatem predelu tega mesta z imenom „Copacabana"; o lepem mestnem pristanišču, ki so ga odkrili Portugalci 1. januarja leta 1502 (zato Rio de Janeiro = reka januarja); o pisanem karnevalu, kjer vidiš na stotine muzik, folklornih in plesalskih skupin, igralcev in artistov, kjer milijoni pozabijo na ves svet in več dni preživijo v ritmu, plesu in veselju . . .

VESELI OTROŠKI POPOLDAN

Bilčovščani sicer nimajo lastnega otroškega vrtca, kljub temu pa skušajo vsaj enkrat na leto svojim najmlajšim posredovati improvizirani otroški vrtec. Po lanskem prvem poskusu so se tudi letos odločili, da priredijo v okviru 3. rožanskega izobraževalnega tedna „otroški popoldan", ki se je odigraval v soboto popoldan v bilčovški ljudski šoli. Lepo število otrok ter staršev se je odzvalo povabilu na ta lep popoldan, kjer so se otroci poigrali, poveselili in sprostili ter se zabavljali ob slikanju, risanju, prepevanju in lutkovnih igrah. Vzgojni oz. izobraževalni pomen te prireditve bi moral biti ta, da se ga udeleži čim več staršev, ki se hočejo informirati o vzgojnih problemih ter izmenjavati lastne izkušnje z drugimi starši. V ta namen je bila pripravljena tudi miza s tozadevnimi knjigami in so prireditelji pritegnili tudi strokovnjake-pedagoge, vrtnarice ter učiteljice. Marsikdo je ob zaključku tega popoldneva izrazil željo, da bi se še večkrat morala nuditi taka priložnost našim najmlajšim in tudi staršem . . .

ZAKLJUČNA PRIREDITEV

Dijaki Slovenske gimnazije recitirali O. Župančiča

Najbolj obiskana prireditev letošnjega rožanskega izobraževalnega tedna, recital Otona Župančiča, je bil brez dvoma tudi višek tega tedna. Pod vodstvom profesorja Jožka Kovačiča so pripravili dijaki 7. a razreda Slovenske gimnazije v sodelovanju dveh prvošolcev (Sašo Krapež, Hanzi Sticker) celovečerni program ob stoletnici pesnikovega rojstva. To je res pionirsko delo na Slovenski gimnaziji, tako po svoji vsebini kot tudi po izvedbi. Za uvod je profesor Kovačič poudaril predvsem to, da so program in izvedbo izdelali skupno, dijaki in profesor, kar se je pokazalo tudi pri izvedbi. Vsi sodelavci so bili s tako vnemo in resnostjo pri stvari, da so gledalci ostrmeli. Posrečen je bil vsekakor tudi poizkus razgovora med poslušalci in dijaki po programu o večeru samem. S strani prvih je bila slišati kritika na eni strani na račun profesorjev gimnazije, ki se z redkimi izjemami le premalo bavijo s kulturnim ustvarjanjem dijakov, na drugi strani pa tudi na račun dijakov, ki se vse premalo (spet seveda z izjemami) vključujejo v delo podeželskih kulturnih društev. Nastopajoči dijaki so opravičevali svoje profesorje, sami pa so obljubili, da se bodo poskusili po svojih močeh vključiti v domača društva. Trenutno stanje stikov med Celovcem in podeželjem je označil predsednik SPD „Gorjanci" Jozi Pack takole: „Na podeželju se šele zve, kaj o aktivitetah gimnazijcev, ko je že vse mimo." Prepričani smo, da je bil ta večer pri Ogrisu v Bilčovsu prvi in pomemben korak v smer tesnejše povezanosti dijakov z rojaki na podeželju. Želeti bi bilo, da bi ta recital odjeknil tudi v drugih razredih in pri profesorjih in da bi kar kmalu spet mogli poročati o podobni prireditvi.

Ob koncu ene izmed največjih izobraževalnih prireditev na južnem Koroškem lahko zapišemo, da se je ideja petih prosvetnih društev iz Ro-

(Nadaljevanje na 4. strani)

K SLIKAM: na levi od zgoraj navzdol: dr. Valentin Inzko predava o očetu koroških Slovencev; udeleženci predavanja dr. Antona Feiniga o hišnih imenih; dijaki pri predavaniu recitala Otona Župančiča. Na desni od zgoraj navzdol: uspešna prireditev za naše najmlajše, predavatelj René Reichel in spodaj pogled na del publike pri zaključni prireditvi.